

DIRVA

THE FIELD
Nr. 29
Liepos-July 19, 1956
Cleveland, Ohio

Mes ne tik neišmirėm, bet gyvenimą imam už ragų

Mielas Redaktorium,

Jau seniai negaunate žinių iš Venezuelos lietuvių gyvenimo. Jūs, o gal ir tūlas Dirvos skaitytojas kartais gali pagalvoti, kad jau mus išbadė tropikiniai uodai ir visi išmirėme nuo maliarijos, nuo šios tropikinės pabaisos. To neatsitiko. Šis laiškas tesunaikina tas visas piktas mintis, jeigu kartais kam jos būtų atsiradusios.

Kai pas Jus ten šiaurėj suvažiavo daug balsingų mergaičių, moterų ir vyrų iš įvairių JAV vietų, Kanados ir, gal būt, iš dar kai kur, iš toliau; kai daugelis chorų susijungė į vieną didelį, gal net Amerikos pasauliui neįprastą, tūkstantinį lietuvių chorą ir suskambėjo lietuviška Laisvės Daina ir tada jūsų tūkstantčiai gyveno Dainų šventės nuotakomis, čia pas mus, Venezueloje buvo švenčiama ir apvaikš-toma taip vadinama Tėvynės Savaitė, kuri prasidėjo paskutinėmis birželio dienomis ir baigėsi Liepos 5-tą, Venezuelos Nepriklausomybės Dieną. Tuo metu buvo sakomos kalbos, pradedant pačiu Respublikos Prezidentu, paroduojant kariuomenei, žygiuojant tūkstantinei jaunimo ir senimo eisenai pagal būgnų ir fanfarų ritmą. Tada visoje Venezueloje miestuose ir ne miestuose žmonės sustiprintai žaidė kamuolių — jų nacionalinį žaidimą, grojo, dainavo, gėrė ir šoko.

Taip visomis priemonėmis Tėvynės Savaitėje yra ugdomas patriotinis tautos jausmas ir stiprinama nacionalinė ambicija.

Tada labai kontrastinė aplinkumoj radomės Jūs ir mes; Jūs — lietuviškų dainų garsuose, mes — būgnų ir ispaniško ritmo dūžuose.

Bet ir tada mes, šio krašto lietuviai stiprinome mūsų patriotinį jausmą. Šventėme kartu su venezueliečiais, žygiavome su jais ir pagerbėme jų didįjį vyrą, Venezuelos išlaisvintoją, Simoną Bolivarą gražių gėlių vainiku. Tai yra reikalas laisvės, tautos laisvės, kuri yra bendra visoms tautoms ir žmonėms ir kurios vertė buvo, yra ir bus aukščiausia ir nesvyruojanti, tiek venezueliečiams, tiek mums — lietuviams.

LIEUVISKA AUTONOMIJA

Be bendro su venezueliečiais gyvenimo, turim taip pat savo nuosavą, lietuvišką gyvenimą, kuriame turim savų pareigų, darbo ir rūpesčių. Vienas opiausių reikalų — tai mūsų jaunimas, vaikai.

Aštuonerių metų lietuvių gyvenimas Venezueloje rodo labai akivaizdžiai, kad šis kraštas yra tautų katilas, kurio dekingiausia medžiaga — bet koks jaunimas. Ir mūsų jaunimas pabrėžtinai eina su venezueliečiais, tarpusavy kalbasi ispaniškai ir aiškiai matome, kaip mūsų jaunimo jaunutėjų sieloj kuriasi venezuelietiškas autoritetas su grėsme savam tautiniam autoritetui.

Čia lietuvių, atrodo, nedaug — apie tūkstantį su viršum sielų.

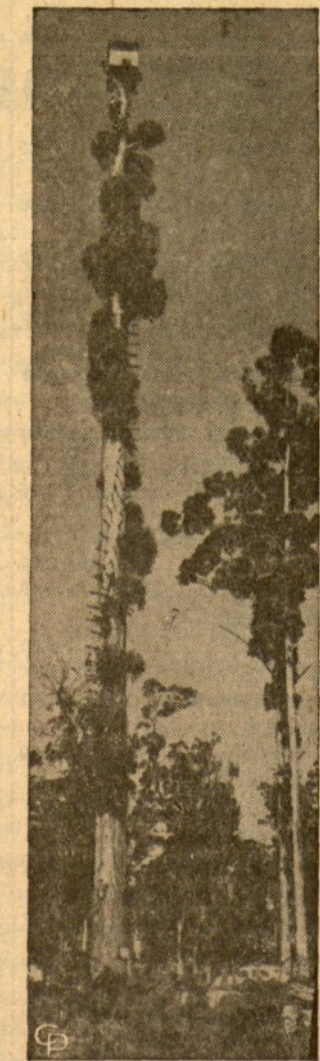
Laiškas iš Venezuelos

Bet gyvenimas eina ir matom nemažai mūsų jaunimo aukštesnėse mokyklose, net jau su 8 studentais universitetuose. Kai tai yra sava, atrodo, kokie būtų būsūs nuostoliai, jei tai nusirašytų mums į nuostolius.

Prieš šešerius metus instinktyviai kūrėm lietuviškas sekmdienines mokyklas. Caracaso lietuviai buvo labiausiai laimingi, nes jų tokią sekmdieninę mokyklą pašventino pats vyskupas Vincentas Brizgys. Valencijos Vargo Mokyklos nereikėjo šventinti, nes buvo ir taip jau šventuose Don Bosko rūmuose. Maracay vaikai buvo suburti į Prano Eimučio Vargo Mokyklą, o ją pašventino kun. Antanas Sabaliauskas.

Šiandien tų mokyklų nebėra nė vienos. Ilgiausiai tvėrė Maracay Vargo Mokykla, išgyvenusi apie trejus metus, kuri buvo pašventinta eilinio saleziečio.

Pasirodo, kad daug lengvesnis, nors ir labai reikalingas, yra pakrapinimas pradėto darbo, tų iškilnių nufotografavimas ir ištrimitavimas urbi et orbi, negu mokytojams ištverti darbe. O tada kaip tik buvo atmintas pakvietimu Vargo Mokyklos mokytojas ir tuoj po to vėl visi užmirštas. Nė į galvą niekam neatėjo reali mokytojo padėtis, ne lengvi jo uždaviniai, kai jo užnugaryje nėra jokios švietimo ministerijos ir gale mėnesio jis nesulauks algų lapo... Tačiau dirbti jis turi kiekvieną šeštadienį.

Australijos miškuose auga medžiai iki 300 pėdų aukščio. Ap-saugai nuo gaisrų vienam medyje, 200 pėdų aukštyje, įrengtas priešgaisrinis stebėjimo punktas.

dienų ar sekmdienį kaip laikrodis, kai visi kiti pramogauja, il-sisi arba dirba ir uždirba. Buvo užmirštas šis mažas momentas ir pakrapti šventi lašai nesu-brandino lietuviško Vargo Mo-kyklos atžalyno Venezueloje.

Išnyko Vargo Mokyklos, bet neišnyko rūpestis vaikais, Po la-bai daugelio kalbų, svarstymų ir net apsisprendimų tuo reikalu, dabartinis dvigubas pirmininkas Jurgis Bieliūnas prieš pusę metų kibirkštį Maracay Apylin-kės Valdybą, kad reikia atgai-vinti Vargo Mokyklą Maracay mieste. Apylinkės Valdyba, ga-vus tėvų pritarimą, šių metų Va-sario 16-tą paskelbė atidaranti vėl Vargo Mokyklą, kur kiekvie-ną šeštadienį 2 valandas mūsų jaunimas bus mokomas lietuviš-kai. Šį kartą mokyklai buvo gau-tos patalpos valdžios pradinėje

mokykloje, taigi su visu reikia-mu inventoriumi už kuklų atly-ginimą švaros palaikymui. Mo-kytojai Aldonai Milmantienėi yra numatytas mėnesinis atlygi-nimas ir, pagaliau, vaikai yra suvežami į mokyklą ir išvežioja-mi namo trim privatiniiais auto-mobiliais.

Be iškilnių ir fotografijų Ma-racay lietuviai pradėjo darbą, kuris tęsiasi jau daugiau kaip ke-turius mėnesius, ir šį kartą mo-kyklai buvo numatytos visos iš-viršinės būtinės sąlygos. Vargo Mokykla bepriklauso nuo vienos ir šį kartą jau vidinės sąlygos: ar tėvai išlaikys discipliną savo vaikams, kad garbė yra sieti-mas kalbas žinoti, bet didelė gė-da savosios gerai nemokėti. Jei šis principas tversis, ta greitu laiku turėtų atsiklaidyti ir kituo-se lietuvių gyvenamuose mie-stuose Venezueloje lietuviškoji Vargo Mokykla.

(Perkelta į 3 psl.)

Jaunimą veža iš Lietuvos

1500 studentų ir šiaip jaunuolių yra užsimota šiomis dienomis išsiųsti iš Lietuvos į Kazachstaną, kaip sako, porai mėnesių atostogų, kurių metu jie turės dirbti prie derliaus nuėmi-mo pernai ir užpernai tenai įsteigtuose valstybiniuose ūkiuose.

"Atostogautojų" registracija prasidėjo birželio 22. Vilniaus universitete per pirmą dieną su-registruota 80 studentų. Toliau tas skaičius didėjo jau gana lė-tai, nes ir liepos 1 buvo dar tik "daugiau kaip šimtas". Bet Vil-niaus geležinkelio stoties apy-linkėje esančiose įmonėse jau buvę suregistruota apie 500.

Kaune vien iš "Metalų" fabriko 50, iš politechnikumų 10, be to, nenurodytas skaičius iš Politeh-nikos bei Medicinos institutų, Veterinarijos akademijos ir Duo-nos kombinato (buv. "Paramos" kepyklos). Šiauliuose "atostogi-

ninkų" brigados organizuojamos Pedagoginiame institute ir ke-liose įmonėse.

*

Liepos 1 iš Vilniaus į Pavlo-darą išėjo pirmasis Lietuvos jaunuolių transportas į "penkmečio statybas". Išvyko 90. Daugiau kaip 100 turi išvykti liepos 8 d. Artimiausiu laiku vien į Pavlo-darą iš Lietuvos numatyta iš-siųsti 500 jaunuolių.

Pavlodaras yra Kazachstano šiaurės-rytų dalyje, prie Sibiro geležinkelio ir Irtyšio upės, apie 300 kilometrų į pietryčius nuo Omsko. Ten bus statomas naujas aliuminijaus fabrikas. Į Pavlo-darą, kaip ir į visas "penkmečio statybas", jaunimas siunčiamas negrįžintinai. Įmonės pastatę jaunuoliai yra iš anksto pa-nikos bei Medicinos institutų, Veterinarijos akademijos ir Duo-nos kombinato (buv. "Paramos" kepyklos). Šiauliuose "atostogi-

skaičius neminimas, nors parti-

VISAM PASAULY

• JAV Ramiojo vandenyno salose tebetęsia atominių ginklų bandymus. Šė kartą apie bandymus labai mažai pranešinėjama ir sovietai dėl to labai nervinasi.

• JAV ambasadorius Maskvoje įteikė Rusijos užsienio rei-kalų ministeriui notą, kurioje prašoma paleisti 22 JAV lakūnus, esančius jų kalėjimuose.

• Rusija iš Vakarų Vokietijos į namus atšaukė savo atsto-vą Zarubin. Kur jis bus paskirtas, ir koks į Vokietiją atvyks kitas atstovas, dar nepranešta. Manoma, kad tuo atšaukimu Maskva rodo nedraugišką veidą Bonnai.

• Laisvąjį pasaulį sukrėtė nauja komunistinio gyvenimo baisi žinia, kada Vengrijos lėktuvas nusileido Vokietijoje ir iš jo išnešė 7 sunkiai ir 5 lengvai sužeistus žmones. Tai buvo pasė-kos tarpusavės kovos, kada lėktuve ėjo kova tarp komunistų ir antikomunistų, norinčių iš Vengrijos pabėgti.

• Dviejų diktatorių — Egipto Nasser ir Jugoslavijos Tito pasitarimui Belgrade, kaip teigia Europos reikalų stebėtojai, yra suplanuoti Maskvoje. Jų tikslas — kurti neutralistų bloką ir tuo palengvinti Maskvai. Į pasitarimus vyksta ir Indijos Nehru.

• Šiometinei rinkiminei reklamai, kaip aiškėja iš respub-likonų pirmininko Hall pareiškimo, respublikonai išleis 7 mi-lionus dolerių. Manoma, kad demokratai išleis kiek mažiau.

Tabor Farmoje pas J. J. Bačiūnus viešėjo min. St. Lozoraitis su poniu. Ta proga Benton Harbor laikraščio The News-Palladium korespondentas aplankė vasarvietę, padarė laikraščiu pasikalbė-jimą ir atspaudė šią nuotrauką. Nuotraukoje: St. Lozoraitis, p. Bačiūnienė, p. Lozoraitienė ir J. Bačiūnas.

Lietuvos vasarvietėse

Pastaruoju laiku, atostogų metui atėjus, Lietuvoj einanti komunistinė spauda ir Vilniaus radijas, daugiau kalba apie va-sarvietes ir gydimosi vietas. Ir jų tarpe nemažai apie Birštoną.

Esą, į Birštoną dabar siunčia-mi vasarotojai (pagal profesinių sąjungų planą) iš įvairiausių Rusijos ir jos užgrobtų kraštų. Tarp jų neretai galima sutikti atsiųstųjų iš Vidurinės Azijos, Tolimųjų Rytų ir net iš Sacha-lino.

Išėity, kad niekur Sov. Sąjun-goje negalima taip puikiai pasi-gydyti, kaip lietuviškajame Birš-tone. Birštono sanatorijose pradėtas vasaravimo sezonas geg. 20 d. atidarant dar vieną gyve-namąjį korpusą 100 žmonių.

Sudarius "Kauno jūrą", pa-skandinta bus ir žem. Birštono dalis su garsiaisiais "Vytauto", "Birutės" šaltiniais. Dabar gre-žiami nauji šaltiniai aukštesnia-mu Nemuno krante, ten supre-pektuota pastatyti ir naują gy-dyklą. Taigi, giriamasi, kad į okup. Lietuvą atsiunčiami poil-siauti ar pasigydyti žmonės net iš Kamčatos ar Sachalino, bet ir patys bolševikai pripažįsta, jog visur dar yra daug netvar-kos ir apsilaidimo.

Štai Palangoje stovi suraustos gatvės, užtvinkinti vandentiekio ir kanalizacijos darbai.

Druskininkuose — dar blo-giau: ten kanalizacijos visai nė-ra. Vilkinama naujos purvo-vo-nių gydyklos statyba.

Aplankai Trakus — negausi valtelės pasiirstyti po ežerą.

Valakumpiuose patalpos blo-gai apšildomos, nešvaru, paplū-dimų trūksta paprasčiausios tvarkos.

Kauniečiai poilsio dienomis

jos bei komjaunimo organai ji tiksliai žino, nes yra nustatyti kontingentai ne tik visai Lietu-vai, bet ir paskiriems rajonams. Vienam Vilniaus miesto rajone buvo minėtas užsirašiusių "sava-norių" skaičius — 400, kitam net 500, Klaipėdoj — 300, ki-tuose miestuose "dešimtys".

Maskvos valdovams — Chruščioviui ir Bulganinui viešint Ang-lijoje, prie Rusijos karinio laivo stovėjusio Portsmouth uoste, dingo Anglijos geriausias naras Crabb. Laikraščiuose buvo pa-skelbta žinių, kad rusai Crabb nužudė.

Dabar visiškai priešinga žinia paskelbta Vakarų Vokietijos spaudoje. Ten rašoma, kad din-gęs Anglijos naras dabar laiko-mas Maskvos Lefortovo kalėjime. Jis esąs pagautas tą rusų laivą šnipinėjant ir išvežtas į Maskvą.

Irano šachas Reza Pahlevi su savo žmona ilgai viešėjo Rusijoje. Komunistai visur jį vežiojo norėdami išgauti palankumą. Nuo-traukoj šachas Kutuzovo vardo karo laive. Bet išvykdamas iš Rusijos pareiškė, kad Iranas remis Bagdado paktą. Ir Maskva po tokio pareiškimo stipriai susiraukė.

noma, toks vandentekis Vilniuje buvo jau 15 a. ir egzistavo iki 19 a. vidurio. Vandentiekio vamzdžiai buvo gaminami iš ap-skrito rasto, viduryje išgręžiant skylės. Vamzdžiai buvo sujun-giami metalinėmis movomis.

Archeologiniai kasinėjimai Vilniaus mieste duoda naujos medžiagos Vilniaus m. istorijai.

TOKIE DIDELI MOKESČIAI

Lietuvoje numatomi įvesti nauji mokesčiai tiems, kurie pri-vačiai naudojamuose sklypeliuo-se laiko gyvulius. Priežastis — esą "privatininkai" naudoja duo-ninius grūdus ir net duoną gy-vuliams šerti, tuo nuskriausda-mi žmones...

Nuo seniai laikomo arklio (rėta kas arklius privačiai be-laiko) mokestis bus 1500 rublių metams, nuo karvės — 500 rub-lių ir 400 litrų pieno (buvo tik 100 litrų), nuo kiekvienos kiau-lės — 20 kilogramų gyvo svorio mėsos (buvo 30 kg. nuo viso ūke-lio, vistiek kiek bebūtų jame iš-laikoma gyvulių) ir t.t. Tie mo-kesčiai įvedami visoje Sovietijoje.

Lietuvą jie ypatingai skau-džiai palies, nes privačiuose sklypeluose išlaikomi gyvuliai daugumai gyventojų yra pagrin-dinis prasimaitinimo šaltinis.

Miestuose iš viso numatoma už-drausti laikyti gyvulius. Kas ne-parduos mieste turimų gyvulių, bus baudžiamas 500 rb. Kaimuo-se, jei bent vienas darbingas šei-mos narys neatliks darbdarinių minimo kolūkyje, mokesčiai ir duoklės bus didinamos 50%, o naudojamas sklypas kitais me-tais mažinamas pusiau arba iš viso bus atimta teisė naudotis sklypu bent dvejus metus.

Irano šachas Reza Pahlevi su savo žmona ilgai viešėjo Rusijoje. Komunistai visur jį vežiojo norėdami išgauti palankumą. Nuo-traukoj šachas Kutuzovo vardo karo laive. Bet išvykdamas iš Rusijos pareiškė, kad Iranas remis Bagdado paktą. Ir Maskva po tokio pareiškimo stipriai susiraukė.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruotas kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Rusai apkaltino amerikiečius ir įteikė protesto notą, kad jų kariniai lėktuvai jau kelias atvejais skraidė Vilnius-Kaunas-Karaliaučius rajone. Kaip paprastai, rusai tą erdvę laiko sava, nors niekas jiems tos nuosavybės nepripažino ir negali pripažinti, kaip klasta, karo aplinkybėse pagrobta ir žiauriai pavergta.

Amerikiečiai rusų protestą atmetė ir pareiškė, kad jų kariniai štabai apie tokius lėktuvų skraidymus nieko nežino.

Tai tiek žinome iš oficialių protestų ir oficialių atsakymų. Kaip ten iš tikrųjų yra — palikime atečiai. Gi kalbant apie patį protesto atsiradimą negalime nepareikšti tam tikro džiaugsmo, kad tuo rusų protestu, laisvasis pasaulis dar kartą turėjo įdomios progos pažvelgti į žemėlį, prisiminti kur ta Lietuva yra, prisiminti, kad tas kraštas rusų pavergtas ir pagalvoti, kad ta erdvė ir dabartinės sąlygos domimas. O jei dominuoja tai jau gerai.

Oficialūs protestai ir oficialūs atsakymai negi gali viską pasakyti. Paprastai tokiais atvejais labai daug įdomių dalykų lieka paslaptį, kodėl neateina palankus laikas daugiau sužinoti. O toks laikas, mes turime tvirtą pagrindą tikėti, ateis.

Ąną dieną, kalbėdami redakcijoje apie paskutiniojo karo ir mūsų didžiosios nelaimės pasekmes mūsų žmogui, priėjome išvados, kad visokių skaudžių išgyvenimų pasekmes dabar pradeda daug skaudžiau pajusti. Pasėta skaudžių išgyvenimų sėkla pradeda duoti tuos vaisius, kurie dažniau atvejais mus sukrečia. Atsiranda daugiau sergančių nervų ligomis, daugiau skundžiasi širdies negalavimais, daugiau priversti belstis į gydytojų kabinetą ir gultis į ligonines.

Dėl vieno tokio skaudaus įvykio, palietusio vieno iš mūsų tarpo šeimą, ir noriu kreiptis į buvusius mokslo ir profesijos draugus ieškant būtinos paramos.

Kiek daugiau kaip prieš aštuonerius metus į JAV atvyko miškų specialistas prof. J. Vilčinskis. Gavęs darbą lėptuvių griuvančių medžių buvo užmuštas. Jo mirtimi miškininkai neteko gerai pasiruošusio profesijos draugo, Jaunosios Lietuvos korporantai korporacijos steigėjo, Tautinis Sąjūdis buvusio valdybos nario, o visi lietuviai šviesaus ir pavyzdingo tautiečio.

Po jo tragiškos mirties našlė J. Vilčinskienė suirgo nervų liga. Didžiausiu tuometinio Dirvos redaktoriaus Vinco Rastenio ir ypač Emilijos Rastenienės rūpesčiu ji buvo kiek apgydyta, gyveno skurdžiam butelyje, apsimokėdama iš gautos vienkartinės kompensacijos. Dabar, pasibaigus išteklams ji buvo išmesta iš buto. Dirvos redakcija ir toliau stengiasi jai padėti. Bet vienai redakcijai našta perdidė. Buvo paprašyta bendruomenės talkos išrūpinti jai pragyvenimą. Bet kol tas bus padaryta,

praeis dar kiek laiko, gi parama kasdien reikalinga. Todėl šiais žodžiais pirmiausia ir kreipuos į buvusius Jaunosios Lietuvos korporantus, miškininkus ir Tautinio Sąjūdžio narius. Atsiminkit šviesią Jono Vilčinskio atminimą ir dideliame varge atsidurusiai našlei Jonei Vilčinskienei padėkit. Padėkit ir kiti, kurie išgalit.

Savo paramą siųskit Dirvos redakcijos vardu. Paramą teikusię bus pranešti per Dirvą.

Ačiū visiems, kurie šį skaudų reikalą padėsit sutvarkyti ir J. Vilčinskienės gyvenimą palengvinsit.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RERpublic 7-7668
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trei ad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofis'o EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

MARGUTIS

yra patį seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išleina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUČIO metinė prenumera \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So Western Ave., Chicago, Ill.

Usisakykit KARĮ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykit vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykit:

KARYS, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Isidėmėk

DIRVOS

adresa —
1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

KAS ir KUR

• Naujai išrinktoji Lietuvių Studentų Sąjungos valdyba pasiskirstė pareigomis. Pirmininkas J. Karklys, vicepirmininkas V. Valaitis, I sekretorė R. Kliorytė, II sekret. D. Tallat Kelpšaitė, išdininkas J. Liubinskas, nariai — Kęstutis Jecius ir Tomas Remeikis.

• Bendruomenės Centro Valdyba liepos 7 d. posėdy Lietuvių Studentų Sąjungos anglų kalba leidžiamam biuleteniui "Lituanus" remti vėl paskyrė \$500.00.

• The Ensign, Kanados įtakingas laikraštis, redaguojamas R. W. Keyserlingko, gyvenisio Lietuvoje, visuomet deda lietuviškos medžiagos. Paskutiniame numery yra net du straipsniai apie Lietuvą.

• Rugsėjo mėn. 6-9 dd. Tabor Farm, Sodas, Mich. įvyksta Trečiasis visuotinis santaričių suvažiavimas. Suvažiavimam kviečiami ir studentai, nesantariai. Suvažiavimo vienos dienos mokeskis Liet. Stud. Santaros nariams \$5. (Maistas, nakvynė).

• K. Leonaitienės vasarnamis "Vila Laima" yra Beverly Shores, Ind. prie Lake Sh. C. Rd. Telef. B. Sh. 2-3300. Vasarnamis gražioj gamtoj, paruoštas vasaros ir žiemos poilsiui, su maistu ir kitais patogumais.

• Po labai ilgos pertraukos vėl pasirodė Lietuva žurnalo 8 nr. Pirmuoju straipsniu eina Juozo Brazaičio "Rezistencija Lietuvoje". Toliau rašo L. Dambriūnas, B. Mačiūka, J. Grinius, J. Audėnas ir kt. Numerio kaina 50 ct.

• New Yorko ir Waterburio studentų skyrė drauge ruošia gegužinę, kuri įvyks liepos 21 d. Gegužinė įvyks Devenų ūkyje, Northfield Rd., Watertown, Con. Šokiai įvyks Matusa stovyklavietėje, į kurią studentai vyks kartu iš Devenų ūkio. Pradžiai 1 val.

• Ryšium su pasitarimais su Alto Vykdomuoju Komitetu, Lietuvių Bendruomenei yra pasiūlyta finansuoti visas tas kultūrinės lietuvių institucijas, kurios ligi šiol laikėsi Alto parama. Prie tokių institucijų priklauso Pasaulio Lietuvių Archyvo darbas ir A. Ružancovo redaguojamos "Knygų Lentynos" leidimas. Abiejų institucijų darbas grynai kultūrinis, tad natūraliai turėtų jėgti į Bendruomenės uždavinių sritį. Sutikus remti Lietuvių Studentų Sąjungos leidžiamą biuletinį "Lituanus", svarstant paramos klausimą Pasaulio Lietuvių Archyviui ir "Knygų Lentynai", JAV LB Centro Valdybos finansinė našta didėja.

Min. S. Lozoraitis Detroite

Liepos 6 d. ministeris S. Lozoraitis lankėsi Detroite. Stotėje svečią pasitiko organizacijų atstovai ir būrelis visuomenės, o jaunimo atstovai p. Lozoraitienei įteikė puokštę gėlių. Sekančią dieną svečiui buvo suruostų priėmimas — vaisės, kuriose dalyvavo virš 200 svečių iš Detroito ir apylinkės bei iš tolimesnių kolonijų.

Rengėjai, kurie paruošė salę 150 vietų, buvo maloniai nustebinti, kad dar neprasidėjus banketui buvo užpildytos visos vietos. Teko papildomai dengti dar keletą stalų.

Pobūvį samojingai ir jaukioje nuotaikoje pravedė Dirvos skaitytojas gerai pažįstamas Juozas Bačiūnas. Pobūvis pradėtas Windsoro klebono kun. J. Rudzinskio malda. Po to kun. Rudzinskis tarė ir nuosirdų žodį, palinkėdamas min. Lozoraičiui Dievo palaimos jo darbuose. Garbės svečią sveikino adv. J. Uvickas, Bendruomenės pirmininkas

V. Kutkus, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos, Rezistencinės Santarvės, skautų, savanorių kūrėjų, studentų Santaros ir eilė kitų organizacijų bei pavienių svečių.

Gen. J. Černius savo kalboje apibūdino min. S. Lozoraičio veiklą Nepriklausomoje Lietuvoje. Po to svečias ilgesniame žodyje užsiminė apie mūsų krašto laisvinimo darbą besikeičiančiose pasaulio politinėse nuotaikose. Jis įspėjo nedėti jokių vilčių, kad bolševizmas būtų pasikeitęs. Svečias pastebėjo, kad jo darbas nėra sunkus, nes nėra sunki atlikti jokia pareiga, kol esi įsitikinęs apie mūsų gyvenimo negeroves svečias nusiskundė, kad nėra kas šias negeroves gydyti. Kai kuri spauda įneša tiek nesantikos, kad nebėra kam "gydyti", lieka tik rūpintis, kad pats nesu-sirgtum. Ministeris pastebėjo, kad kuomet visa vokiečių Reicho spauda jį puolė kovojant prieš

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — iš Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeičio amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. simokėtinai. Naujausi modeliai. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

Jaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.
223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.
K a i n a \$ 5 . 0 0

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmaus saulėtos nuotaikos įgys skaitydami humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išleina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.
Rašykit šandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S. Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

Hitlerio užmačas, lietuvių spauda prie šio puolimo neprisidėjo. Kuomet dabar tenka kovoti prieš daug baisesni bolševizmo priešą, puolimų tenka išgirsti ne tik iš bolševikų, bet ir iš savos spaudos.

Pobūvis praėjo dideliu pasisekimu. Vieno gerai žinomo asmens organizuotas pikietas neįvyko, neradus daugiau pritarėjų. Keturi šimtai "Naujienose" reklamuotų mirusių sielų pasirodo egzistuoja tik jų redaktoriaus fantazijoje.

ZVR

PAGERBKIME ATLANTO

NUGALETOJUS

Senesnieji emigrantai ir čia gimę lietuviai dar šiandien su pasididžiavimu prisimena kaip jie iš šio krašto 1933 metais išleido du sparnuotus lietuvius. Tai buvo S. Darius ir S. Girėnas. Nesiu šiandien kartoti tų aplinkybių ir smulkmenų, kurios jau ne kartą buvo aprašytos spaudoje ir smulkiai išdėstytos šiems didvyriams skirtoje knygoje.

Jūs, dėjote pinigus, organizavote jų skridimą, išleidote išlaidas, tik užuomazgoje esančiam transatlantiniam susisiekimui oru, duotų pasauliui naujų žinių, naujų duomenų šioje naujoje srityje. Bet dar svarbesnis buvo šių vyrų tikslas — duoti pasauliui žinią, kad mažas Lietuvos kraštas aviacijos srityje stovi šalia didžiųjų pasaulio valstybių, o lietuviai lakūnai šalia V. Post'o ir kitų Atlanto nugaletojų.

Mes, naujieji ateiviai, tuomet buvome nepriklausomoje Lietuvoje. Jūs išleidote — o mes laukėm. Visa Lietuva budėjo. Tūkstantinė minia naktį jų laukė atskrendant Kauno aerodrome. Jauni ir seni nemiegojo budėdami prie radijo aparatų, klausydami apie juos nuolatinių pranešimų. Telefono visos centrinės, laikraščių redakcijos, informacijos dirbo be poilsio. Niekaš jos nebuvo taip apkrautos. Niekad gyventojai nebuvo taip sujudę, kaip tą naktį. Entuziazmas, pakelta nuotaika buvo gatvėse, aikštėse ir kiekvienoje namuose. Visi laukė.

Kaip perkūno trenksmas pakaitė nuotaiką žinia, kad lėktuvas vardu Lituanica Solderio miške Vokietijoje, prie pat namų slenkščio, sudužo į šipulius, o lakūnai žuvo didvyrių mirtimi, mums ir ateinančioms kartoms palikdami pasiaukojimo pavyzdį. Jie gerai žinojo, kad ilgas ir dar neįstirtas Atlanto kelias bus sunkus, todėl išskrisdami iš J. A. V-ių parašė testamentą. Jame nerasite nie apie savo palikimą, apie pinigus (jų ir neturėjo), bet rasite apie meilę Lietuvai: "Tau, jaunoji Lietuva, skiriame šį skridimą".

Pasikeitė nuotaika, pasikeitė lietuvių veidas. Gėlės, kurios laukė atskrendančiųjų sakalų apvyto; grįžantieji namo jas mėtė pakelėse, o akyse blizgėjo ašaros...

Jie paaukojo savo gyvybes tam, kad mes gyventumėm. Jų žygis ir testamentas liks amžiams lietuvių širdyje.

Prisiminkime juos

Kiekvienais metais Detroito Dariaus-Girėno Klubas mini šią pergalę, o drauge ir liūdesio dieną. Ir šiemet liepos 22 dieną pašvėskime šiems didvyriams prisiminti. D. G. klubo iniciatyva tą dieną numatoma:

1. Pamaldos už žuvusius didvyrius ir spaliai pritaikytas tam pamokslas šv. Antano bažnyčioje. (11 valandą).
2. Po pamaldų (nuo 1 val. p. p.) klubas ruošia išvažiavimą p. Binkevičienės ūkyje, kur klubo pirmininkas tars atitinkamą žodį. Klubu valdyba maloniai kviečia pamaldose ir išvažiavime dalyvauti.

V. Permisas

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams lėtus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paukšmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkiose	
Juozas Švaistas		L. Dovydėnas	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ūra pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliuda	
Audra žemaituose	2.20	Orfėjaus medis	
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	2.50
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	
M. Vaitkus		Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	
Būkite sveiki	2.00	V. Alantus	3.50
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	
K. Binkis		Pietų vėjelis	1.00
Balutis	1.50	Vytė Nemunėlis	
J. J. Bačiūno leidiny	2.00	Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.50
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusič		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Ruta		Petrus Širvokas	2.75
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Švaistas	
Leonardas Žitkevičius		Po raganos kirviu	1.50
Don Kamilius mažasis pasaulis	3.50	Jurgis Jankus	
Guareschi		Pabučiavimas	1.50
Didžiosios atgailos	3.50	J. Grušas	
R. Spalis		Rytų pasakos	3.00
Doleris iš Pittsburgho	0.80	V. Krėvė	
Stepas Zobarskas		Raudoni batukai	1.50
Eldorado	1.80	Jurgis Savickis	
J. Svaistas		Sudė, pone Čipse	0.75
Gyvačių lizdas	2.60	James Hilton	
Francis Mauriac		Strėlė danguje	2.00
Gimdytoja	1.75	Henrikas Radauskas	
Francis Mauriac		Saulės Takas	3.50
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Nelė Mazalaitė	
Gintariniai vartai	2.00	Šilkai ir vilkai	1.00
N. Mazalaitė		Runcė Dandieris	
Gyvučių ūkis	1.00	Senujų lietuviškų knygų istorija	3.00
George Orwell		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Giesmė apie Gedimną	2.00	papr. virš.	
B. Sruoga ir V. Petravičius		Saulutė debesėliuos	1.50
Jaunai inteligentei	1.25	L. Žitkevičius	
V. Andriukaitytė		Sventieji akmenys	2.00
Kryžkelės	3.50	Faustas Kirša	
A. Vienuolis		Šventoji Lietuva	3.00
Kaimynai	2.50	Jurgis Savickis	
J. Paukštėlis		Teresė Neumanaitė	3.00
Kaip jie mus sušaudė	1.80	J. Burkus	
J. Petraitis		Tipelis	3.00
Kuprelis	2.00	Pulgis Andriūšis (irista)	
Ignas Seinys		Trumpa diena	4.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Alė Rūta	
Putinas		Tomas Nipernadis	2.50
Kon-Tihi,	3.75	August Gailit	
Thor Heyerdahl		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Kaimiečiai		John Steinback	
V. S. Rygmont I-II-III-IV	3.00	Užgesęs sniegas	2.50
I ir II dalis	po 3.50	Alojzas Baronas	
III ir IV dalis		Ugnies pardavėjas	1.00
Kudirkos raštai	5.00	Balys Rukša	
Loreta	1.80	Stasius Būdas	2.50
Stasius Būdas		Vanagaitis	2.00
Kregždutė I	1.50	monografija	
A. Rimkūnas		Valerijono lašai	1.00
Kiškučio vardinės	1.50	Dr. S. Aliūnas	
Stasys Dziugas		Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Lietuvos pinigai	5.00	Dr. A. Šapoka	
Juozas K. Karys		Vėlykų pasakos	1.00
Lietuva	2.75	N. Butkienė	
A. Bendorius		Vyturėliai Laukuose	0.75
Laikšai žmonėms	2.00	Vikt. Šimaitis	
G. Papini		Trylika nelaimių	1.25
Moters širdis	2.60	R. Spalis	
Guy de Maupassant		Vaičių knygelė	1.80
Lyrikos kraitis	5.00	M. Valančius	
Medžio raiziniai	2.50	Varpai skamba	2.50
Ign. Končius		Stasius Būdas	
Mikuckis		Žemaitių krikštas	2.50
		P. Abelkis	
		Žemaitis nepražus	3.00
		Balys Sruoga	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite:
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Pusinių priemonių negana

Nuo Kultūros Kongreso iki tautinės kultūros sužydėjimo ar mirties

VIKTORAS MARIONAS

Tautinei kultūrai išlaikyti nepakanka pusinių priemonių. Šitie žodžiai buvo pasakyti pirmojoje Kultūros Kongreso paskaitoje drąsaus mūsų filosofo dr. Juozo Girniaus. Ir jie buvo tarti visų gyvųjų lietuvių visam laisvajame pasaulyje vardu. Kas sustojo augstumo papėdėje, kas pasakė iki čia ir ne toliau, tas pasimė juokdario dalį, tas atsisakė būti gyvas ir su savo tauta ir su žmogum, stovinčiu už dirbtinųjų rubėžių. Garsūs žodžiai iš tribūnos, dideli mostai prieš tūkstantinę minią, Dieve Tu mano, nieko neskai nei apie dvasios perteklių, nei apie teisę būti tautos priešaky.

Tegu atleidžia tie, kurie Kultūros Kongresą rengė, kad aš iš jo išėjau su dideliu akmeniu ant savo širdies. Ar tai buvo Wendepunkt? Aš abejoju. Pati Kongreso organizacija išskleidė optimistinę nuotaiką. Po dr. J. Girniaus paskaitos buvo išsiskirstyta po įvairias kultūrinės kūrybos sekcijas, kurios, pirma, nesuėmė visų Kongrese dalyvaujančiųjų specifinių interesų, o antra, smarkiai iškrito iš bendrojo Kongreso rėmų, išnaudamos progą atskratyti eilinių organizacinės rutinoss bėdų. Aš pats apsisprendžiau dalyvauti literatūros sekcijoje. Bet tenai radau formalų rašytojų draugijos suvažiavimą. Nebūdamas šitos draugijos nariu, bijau bet ką pasisakyti ir apie dr. J. Girniaus referatą ir apie vestas diskusijas. Tai šiaip ar taip ne mane pašalietį literatūros estetą liečiantis reikalas. Tegalėjau ten dalyvauti tik svečio teisėmis. Bet ar tai tiko bendrinei Kultūros Kongreso dvasiai, teatsako tie, kurie jį rengė. Mano galva, Kultūros Kongreso ašis buvo dr. J. Girniaus paskaita, ir jos buvo visai gana ir ji sudarė tvirtą pagrindą visoms mūsų kultūrinio gyvenimo bėdoms emigracijoje apsvarstyti. Neleidžiant jos diskusijose išnagrinėti ir išryškinti, buvo palaidota visa šito Kultūros Kongreso paskirtis ir prasmė. Jis tapo kasdienine injekcija mūsų blėstantiai kultūrinei gyvybei palaikyti.

Nepretenduodamas būti nei visai taikus, nei pilnai išsamus, aš noriu savaip atsiliepti į dr. J. Girniaus apeliaciją pusines priemones nelaikyti tautinei kultūrai

išsaugoti ir ugdyti pakankamomis. O šita nuotaika mes kaip sergame. Dainos ir šokio ansambliai, lituanistinės mokyklos, sava kalba šeimos tarpe, patriotinių eilių rinkinys, viena kita kultūrininkų demonstracija mus nuteikia lyg tvirta garantija lietuvybei ir lietuviškajai kultūrai išlaikyti ir net išugdyti. Tai yra tik geros, bet trumpai veikiančios injekcijos. Ligonio nuo mirties jos vistiek neišgelbės. Reikia plataus žvilgsnio, gilaus išimastymo ir tvirto, vaisingo žodžio ir darbo, kad nuo tautos kamieno atskilusi šaka išliktų gyva ir savo mintim, ir dvasia, ir savaimingu vaisium. Kai kurie nusiteikimai mus apgauna ir nukreipia nuo taikesnio kelio į kultūrinės augstumas ir nuo tautinio išlikimo garantijų.

Vienas iš tokių ligūstų nusi-teikimų yra vidutiniškumo adoracija. To ar kito kultūrininko darbo vaisius pagal savo rūšies prigimtį yra menkas, netobulai išgyventas ir silpnai išreikštas, bet jis pakutena mūsų patriotinės, pasaulėžiūrinės ar smalsumo perpildytas nuotaikas, ir mes jį laikome brangenybe, talento išraiška, idealo augstumomis. Tikrojo talento kūrybą lyginame su šitą vidutinybę ir dėl pa-

triotinės bei pasaulėžiūrinės manifestacijos stokos suniekiname ar net padarome pajuokos daiktus.

Jei po to atsparus ir gaivus talentas ir nemiršta, jo kūrybos vaisiai vistiek jau nemaitina bendralaikio vidutinybe persotintos dvasios. Jeigu pas gerus specialistus daktarus pasitikrinimą, visos mūsų kultūrinės organizacijos ir institucijos rastų, kad serga šita šlykščia ir apkrečiama vidutinumo adoracijos ir augstumo baimės liga.

Kitos vėl kultūrinės organizacijos ir institucijos, kad apsipratusias su augstumomis, serga platesnių erdvių baime. Sroviniš laikraštis nedės straipsnio, kad ir gerai, talentingai parašyto, jeigu jis objektyviai ir entuziastiškai iliustruos kitos srovės, asmenės ar organizacijos laimėjimus tautinės kultūros propagandoje ar kūryboje. Visi mūsų laikraščiai ir visos organizacijos mėgsta įtarti kitus sergant šita platesniųjų erdvių baime. Bet objektyvus pašalietis turės pripažinti, kad ir patys kaltintojai negalėtų pilnu sveikatingumu pasigirti.

Šitos dvi augstumo ir erdvių baimės yra du didieji dirbtiniai, jokiais motyvais nepateisinami stabdžiai mūsų kultūrinės kūrybos užmąnyuose ir realizavime. Jodvi, kad ir pirštu prikišamai dr. J. Girniaus paskaitoje nesu-

minėtos, daugelio mūsų kuklesniųjų kultūrininkų idėjas ir pastangas suredukuoja į pusinių priemonių kategorijas. O tai veda ir juos, ir mūsų tautinę kultūrą, ir lietuviškąją bendruomenę į artimesnę ar tolimesnę, bet

neišvengiamą tautinę mirtį.

Ar Kultūros Kongresas bus ką padaręs, kad šitas dvi baimės pašalintų ir paruoštų klimatą tautinei kultūrai svetimose žemėse pražydėti?

Mes neišmirėm...

(Atkelta iš 1 psl.)

Lygiagrečiai reikia minėti ir kitą lietuvių jaunimo susibūrimą — skautų gretose, kurias yra suorganizavęs Dr. Petras Neniškis. Jų veikla lietuvių vardu, jų draugovių lietuviški vardai, leidžiamas jų leidinys „Vyties Kelias“ yra gyvas įrodymas, kad tai yra didelė tarnyba lietuvybei. Skautai jau atšventė savo nenu-trūkstamo darbo 5-rių metų sukaktį ir čia reikia pabrėžti jų vado Neniškio misijonierišką atsidėjimą lietuviškam jaunimui. Per skautus ir beveik tik per skautus yra jaučiamas jaunimo ryšys su bendruomene. Ir skautai yra puikūs mūsų reprezentantai svetimoje aplinkumoje. Jei skautai šiandien Venezueloje neapima viso lietuviško jaunimo, tai to priežastis yra ne tik tai, kad jaunimo tėvai kartais nesuteikia paramos skautų vadovybei reikiamu momentu, bet atsiranda ir tokių, kurie pasistengia įkišti basį į ratus. Betgi sunkiai traukiamas skautų vežimas juda pirmyn, ir mes jaučiam, kad tai yra brangus Venezuelos Lietuvių Bendruomenės turtas.

Su Dirvos skaitytojais noriu pasidžiaugti dar vienu nuotykiu mūsų Bendruomenėje. Prieš 8 mėnesius vienas 20-ties metų jaunikaitis, mokėsis daugiau kaip metus televizijos technikos užakinių kursų pagalba, atsidūrė prieš gyvą reikalą išvažiuoti į JAV ir ten specialiuose kursuose savo pasiruošimą televizijai užbaigti. Bet iš kur jis gaus tam tikslui pinigų, jei neturi nei tėvo nei dėdės...?

Ir čia Inž. Romas Šiaudikis, žinodamas jaunikačio palinkimus ir pažymėtinus gabumus, sutelkė spiečių geradarių, kurie sumetė jaunikačiui stipendiją. Po poros mėnesių laukiam stipendininko Kęstučio Bačkėvičiaus sugrįžtant iš Kalifornijos Televizijos Mokyklos ir jau iš anksto džiaugiamės, kad turėsime savo televizijos aparatų specialistą. O argi nėra pagrindo džiaugsmui, kai žinai tuos anoniminius mece-

natus, kurie stipendijos fondą sudarė?

Mielas Redaktoriau, noriu būti prieš Jus atviras. Rašau Jums apie gerąsias mūsų gyvenimo

puses. Tačiau nepagalvok, kad Venezuelos lietuviai — tai kristalas ir jų namai be dūmų. Taip nėra, tačiau iš kitos pusės žiūrė, kodėl gi turėtų mūsų dūmai graužti akis Jums ir visiems Dirvos skaitytojams? Dėl to juos pasilieka tik sau. Bet jei jau atsitiktų vėl, kaip tą jau buvo padaręs kartą aukštas Vilko pareigonis prieš keletą metų, kad įmeta iš svetur į mūsų tarpą smilkstantį nuodėgūlių ir mūsų gyvenimą dar daugiau pakartina, tada tai jau rėksim taip, kad visi girdėtų ir visą neskanumą justų kartu su mumis.

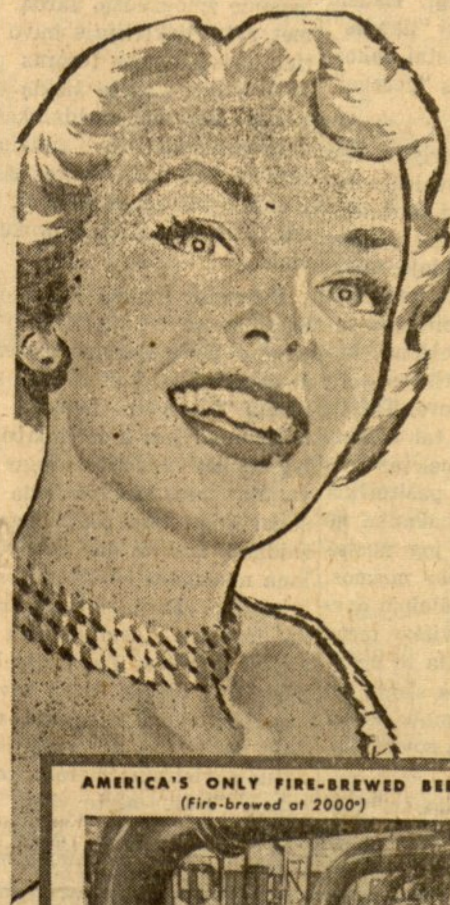
Antanas Diržys

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

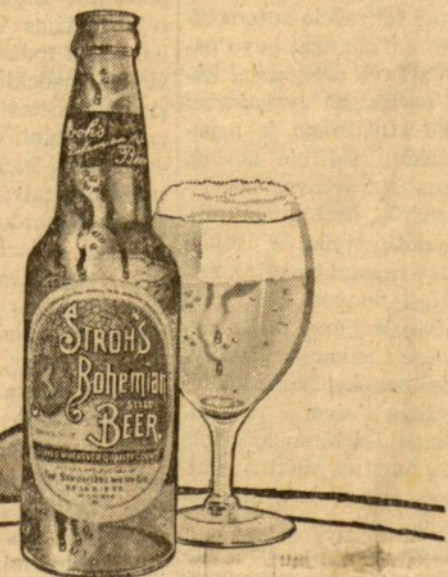
Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
628 Engener Bldg.
Telef.: M4in 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Jums tikrai patiks gaivinantis skirtumas ugnimi verdamo Stroh's alaus

Joks kitas Amerikos alus neturi tokio skonio kaip Stroh's todėl, kad nė vienas kitas alus neverdamas kaip Stroh's. Stroh's yra vienintelis Amerikos alus, kuris sujungia ugnimi virimą su geriausiais skysčiais. Išdavo yra skonis, kuris šviesnis, tirštesnis, daugiau gaivinantis... Nusipirkit dėžę šiandien... ir išbandykit Stroh's gerą skonį.

JUMS PATIKS

Stroh's
ŠVIESESNIS!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

Joks Amerikos alus neturi Stroh's skonio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

Užkerėtas malūnas

Kiekvieną rytą didžiojoje Vilkabalių gatvėje anksti pasirodydavo vieninkis vežimėlis, kuris stabterėdavo ties paštu, paskum išnykdavo kelio pasisukime už jovarų. Važiuojant per prekyvietę, pienininkas eidavo šildyti vandens, kalvis kurdavo žaidžrą; ratams sutarškėjus aikštėje, varpininkas keldavosi skambinti ankstyvųjų mišių; valsciaus sargas, išgirdęs vežimėlį riedant pro raštines langus, virsdavo iš guolio ir griebdavosi šluotos bei kibiro. Šis amžinasis pakeleivis, pašto vežėjas Jurginas Vilkabalių gyventojams šio kiadieniais atstojo laikrodį, ir su jo pravažiavimu miestelyje prasidėdavo kasdieninis gyvenimas.

Jurginas buvo viengungis, be giminių, be nekilnojamo turto, ir gyveno paupyje Stankevičienės lūšnoj, kurią ji paliko tuščią išsikeldama į naujus namus. Trobelpalaikė buvo kiaura, kaip rėtis; žiemos rytais Jurginas, nė nesikėlęs iš lovos, galėjo pasakyti, iš kur pučia vėjas. Ilgainiui jis ėmė skustis strėnomis, pečiais, krūtine ir šonais. Pašto viršininkas, vienintelis jam artimesnis žmogus, nuolat ragino statyti nuosavą trobą. Jurginas, nors iš prigimties nepalankus naujovėms ir pasikeltimams, dėjosi viršininko žodį širdin ir, baigiantis ūkinei krizei, kažkam prasiarė, kad rengiasi statyti namus. Gandams palaipsniui sklindant apylinkėje, pačiam Jurginui neskubant, kitamet jį aplankė Jonas Nendrė, žlugęs nedidelio vėjinio malūno savininkas, siūlydamasis pigiai parduo-

ti savo įmonę. Pašto vežėjas valgė blynus, ir kramtydamas perspėjo:

— Man malūno nereikia, aš statau trobą.

Nendrė, šluostydamasis išverktas akis, kita ranka palietė Jurgino skverną.

— Taigi, jūs trobą galit pasisatyt iš mano malūno. Išeis daug pigiau ir parankiau. Gyrnas jau pardaviau, o sparnus žiemą sukūrenom. Sienos kaip naujos — pušis, dėde, pušis! Galit persistatyt ant mano žemės, kur stovi dabar, arba kelkit į miestelį. Atsi-veskite meistrą, tai pasakys, ko verta medžiaga.

Jurginas užsikimšo burną blynu, kad iš jos neišsiveržtų neapgalvoti žodžiai, galį suvaržyti apsisprendimo laisvę, tačiau Jonas Nendrė išėjo namo patenkintas jo susidomėjusia veido išraiška. Jis neapsivylė. Pavasarį Nendrė malūnėlį ėmė žiūrinėti įvairūs meistrai, nežinia, kieno siunčiami, o prieš pat Sekmines pas Nendrę atvyko pats pašto vežėjas, susigėdęs ir nekalbus. Malūnas už mažus pinigus perėjo į naujo savininko rankas.

Jis stovėjo ant čiobreliais kvepiančios kalvos už kilometro į pietus nuo miestelio. Vakaruose pro ją ėjo kelias į Šaltupius, o rytinė kalvos pusė stačiu skardžiu leidosi tiesiog į upelį, tankiai apžėlusį karklais, laukinėmis slyvomis ir juodalksniais. Paupio takas, kuriuo naudodavosi tolimesnių kaimų gyventojai, susidūręs su tankumynu, kilo aukštyn į skardžio krantą ir kitoj pusėj ma-

lūno siekėsi su vieškeliu. Vasarą krūmuose knibždėjo paukščiai, o žiemą šviežias sniegas pakrantėje buvo išmargintas šeškų ir ūdrų pėdomis. Už upelio tiesėsi lanka su pakraštėje blizgančiu ežeru. Pietuose per lygumą vingiavo geltonas vieškelis, o iš vakarų akiraty užstojo Vyšniakalnio šilai. Miestelis buvo čia pat, nors pro medžius matėsi tik bažnyčios bokštas ir trobelės pakalnėje, šioj pusėj prekyvietės.

Meistrai ėmė patydomis skaičiuoti medžiagą, darbą ir perkėlimo išlaidas, kiekvienas tikėdamasis, kad Jurginas statybą paves jam. Jie tik užmiršo į apskaičiavimus įtraukti svarbiausią dalyką — paties pašto vežėjo būdą. Niekas nežino, kas slėpėsi Jurgino širdyje, tačiau išorinis jo gyvenimas jau buvo gerai pažįstamas visiems Vilkabalių gyventojams. Grįžęs vakare iš kelionės su paštu į apskrities miestą, Jurginas įversdavo arkliai šieno ir eidavo gamintis pietų. Užvalges sriubos, jis maišydavo tešlą blynams. Priekęs didelį prausiamą dubenį, Jurginas valgydavo iki sutemų, paskum eidavo dar kartą pašerti arklį. Pailsėjęs, išrūkęs pypkelę lengvo samaninio tabako, jis vėl griebdavosi blynų, kol neištuštindavo dubens. Blynai buvo pašto vežėjo aistra. Kasdien jis jų suvalgydavo didesnį skaičių, o arklys kasdien surydavo vis didesnius glėbius šieno ir dobilų. Jiedu pasidarė, kaip statinės, ir važiuodavo kaskart lėčiau. Ar tai tokiame žmogui paimti ant delno malūną, pernešti į miestelio vidurį ir ten iš jo padaryti namą, kaip Stankevičienės, su gonkomis, žaliomis langinėmis, raudonu kaminu ir langučiais pamatuose? Kur rasi smagesnę gy-

venimo vietą jo svajonėn linkusiai prigimčiai, kaip paupio kalva?

Nesileisdamas kalbon su meistras, Jurginas porą savačių pats trūsėsi apie savo nuosavybę — užtaisė suardytą stogą, išmūrino viduje krosnį ir šone išvedė skardinį kaminėlį. Arkliui pastatyti buvo pašūrė šilimais, kur nuo lietaus slėpdavo vežimus malūnan susirinkę ūkininkai. Iš lauko jo namas tebeturėjo malūno išvaizdą, nors be sparnų; viduje buvo tikra gyvenamoji troba, tik be lubų. Patogumo dėliai, jis visą patalpą sienele perdalino į virtuvę ir miegamąjį, kaip priedera geruose namuose. Vieną šeštadienį anksčiau grįžęs iš miesto, Jurginas susikrovė vežimėlin savo mantą ir išsikraustė naujon buveinė.

Buvo šienapiūtės pabaiga, tylus, šiltas popietis. Nejudrus oras kvepėjo šienų, čiobreliai, kaitriai per dieną įkepintos kalvos smėlio alsavimu ir drėgnais senkančio upelio garais. Jurginas, truputį susijaudinęs ir išvaręs, atsisėdo ant slenksčio atsiškvėpti. Lan-kose juodais durpžemio keliukais skirstėsi grėbėjos, šeštadienio vakarą anksčiau, negu paprastai, su daina artindamosi prie medžiūose tūnančių sodybų anapus ežero, jau besiklostančio rūkai. Miestelyje pro jovarų kilo dulkės ir iš už trobelių vienas po kito lindo šieno prikrauti vežimai, stabterėdami ir susverdėdami prieš pakalnę, paskui pamažu leidamiesi žemyn, įsibėgėdami ir nerangiai supdamiesi, kaip šokdinama meška. Lygumoj ties kalva jie dar vis taisydavo pusiausvyrą, o yo to jau ramiai tęsė kelionę vieškeliu į pietus. Saulė po truputį, lyg vogčiomis, artinosi prie pušyno ir staiga, Jurgi-

nui nespėjus nė apsižiūrėti, smuko žemyn už medžių, taip greitai pasislėpdama, kad tik pašvaistė terodė jos pėdsaką. Miestelyje kurį laiką dar klegėjo vaikai, ir paskiri prekyvietės pakraštėje vandenį semiančių Jurgino ausis. Iš skardžio taip surūko vėsi upelio ūkana, kad jis pasipurtė. Atsigaivinęs, kupinas palaimos, jis nuėjo kloti guolio, nekepdamas nė blynų pasisotinęs lankų ir čiobrelių kvapniais. Nakčia jis laikas nuo laiko pakirsdavo, tarsi atsiminti, kur esąs, nors čia nevalgino nei blakės, nei blusos, nespėję įsiveisti ikšiol negyvenamoje patalpoje.

Kartą jis taip pabudo apie vidurnaktį. Aukštai pro langelį žibėjo kraštas mėnulio, paupio krūmuose trelino dagiliai, visur buvo tylu ir ramu. Ūmai Jurginui pasivaideno, kad jo namas juda su visais pamatais. Jis krūptelėjo ir pagalvojo, kad sapnuoja, tačiau pažvelgęs į langelį, jame jau nebematė mėnulio, tik Grigo ratus, kurie taip pat išnyko kitoje pusėje. Po to ten pasirodė kitos žvaigždės. Apačioje girgždėjo pamatai. Neliko jokios abejonės: malūnas lėtai, vienodai suko si apie savo ašį — didžiulį šimtametės pušies stulpą. Pilamas šalto prakaito, Jurginas apmirė iš baimės. Nesuvaldomas dagilių čiaukėjimas buvo girdėti kairėje, paskui dešinėje. Galiausiai pro langelį vėl pažvelgė mėnulis, ramiai pasilikdamas vietoje — malūnas sustojo. Jurginas pakišo galvą po antklode, laukdamas, kada jis vėl pajudės, tačiau viskas nurimo, tik mėnulis pamažu siekė lovos ir švytėjo ant pagalvės. Jurginas neužmigo visą naktį, klausydamasis neramaus širdies plakimo, supratęs, kad nusipirko už-

Sukilimai visad palieka pedsakus laimėjimui

Korespondencija iš Europos

Lygiai trims metams praėjus nuo riausių komunistų valdomojo Berlyno rytų dalyje, pasaulį sukrėtė kita naujiena. Šį kartą panašios riaušės kilo Lenkijoje Poznanės mieste.

Birželio 28 d., kai ten vyko tarptautinė mugė ir kai mieste lankėsi daugiau svetimšalių, ne kaip paprastai esti anapus geležinės uždangos, išėjo į gatvę Poznanės darbininkai ir iškėlė tam tikrus reikalavimus. Jų dalis buvo daugiau ekonominio pobūdžio, tačiau sovietinio režimo sąlygomis kiekvienas darbininkų streikas neišvengiamai pavirsta riaušėmis. Jau patys streikai darbininkų "rojuje" laikomi sunkiais nusikaltimais, o kiekvienas reikalavimas pakeisti nepakankiamą darbininkų būklę yra nukreiptas prieš pačius sovietinės valstybės pagrindus, kurie kaip tik laikosi neapsakytu darbo žmonių išnaudojimu.

Taip atsitiko ir Poznanėje. Paašikėjo, kad tenykščio automobilų fabriko darbininkai buvo pasiuntę į Varšuvą delegaciją, kuri turėjo pasiskųsti vyriausybei dėl menko atlyginimo ir nepaprastai aukštų išdirbio normų. Delegatams iš Varšuvos negrįžtant, Poznanės darbininkai nutarė paskelbti streiką ir išėjo į gatvę. Buvo nešami plakatai, reikalaujantieji duonos. Bet, kaip tokiais atvejais būna, metų metais žmonės susikaupę neapmąstant prieš neapkenčiamą komunistinį režimą išsiveržė nesulaukiant banga. Darbininkai puolė komunistų partijos būstinę ir kitas įstaigas, atidarė kalėjimų duris ir išleido kalinius.

Kilo tikros riaušės, kurios buvo nedviprasmiškai nukreiptos prieš Maskvai tarnaujantį lenkų komunistinį režimą. Kadangi normalinės policijos pajėgos pasirodė nepakankamos riaušėms numalšinti, o gal policininkai ir nerodė reikiamo uolumo prieš savo tautiečius, prieš manifestantus buvo paleisti tankai, kuriuos aptarnavo režimui ištikimi sauguminkai.

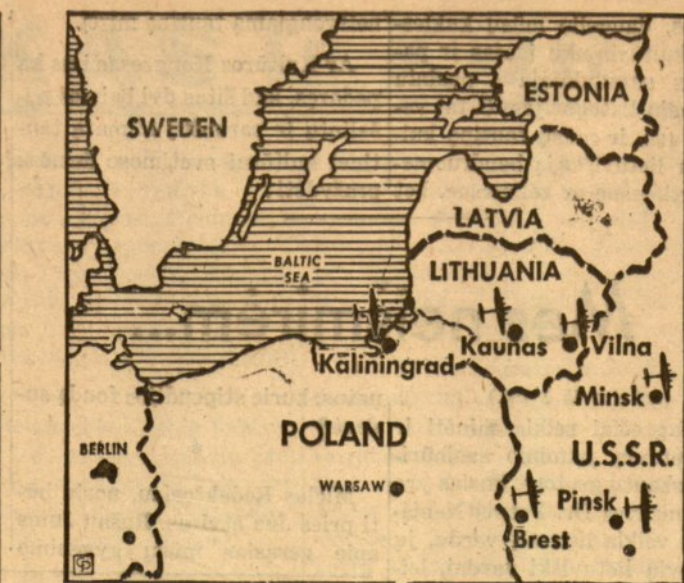
Negi darbininkai galėjo ilgiau atspirti nuogomis rankomis ar apsiginklavę primitiviais ginklais prieš moderninius tankus? Manifestacijos likimas buvo aiškus: po šūvių minia išsilakstė,

palikdama gatvėje nušautuosius ar sužeistuosius. Koks yra tikras žuvusiųjų skaičius, niekas negali tiksliai pasakyti. Valdžios organai skelbia vienus, ten buvę stebėtojai kitus.

Kaip iš šios trumpos santraukos matome, Poznanės riaušės buvo tikra kopija neramumų, prieš tris metus buvusių Berlyne. Jeigu Varšuvos valdžia skelbia, kad riaušės sukėlė iš užsienio kurstomi reaktionieriai ir "požemio judėjimas", tai ir patys lenkų komunistai negali paneigti, kad demonstracijas pradėjo ne kas kitas, kaip pramonės darbininkai. Taigi, riausių kaltininkai yra ta pati "liaudis", kurios vardu komunistai sakosi laiką valdžią ir kurios "gerovei" dirbąs jų režimas.

Panašiai buvo ir Berlyne. Ten taip pat tankų kulksavaičių ugnimi buvo numalšinti darbininkai, kurie dirbo prie statybų puošnioje Stalino alejoje, skirtoje partijos viršūnių grietinėlei. Vienu žodžiu, darbininkai pasirodė "nedėkingi" režimui, kurio vyriausias rūpestis esąs tu pačių darbininkų gerovė. Tačiau darbininkų kantrybė tai vienur, tai kitur pratrūksta, nes tas "rūpinimas" praktikoje pasireiškia tuo, jog uždarbių nepakanka nei fizinei egzistencijai, jog nustatytos aukštos išdirbio normos, kurios žmogžudiškai čiaulpa darbininkų jėgas, jog visko metų metais trūksta. O šalia to neapsakomo vargo žmonės sleigia teroras, gyventojai gi mato, kokia nelygybė viešpatuoja sovietiniame "rojuje".

Berlyno riaušės kilo trumpai po Stalino mirties, to buidelio, kuris dabar jau oficialiai gavo

Rusijos įteiktoji Washingtono nota dėl skraidymo JAV lėktuvų Lietuvos ir Gudijos erdvėje, visam pasauliui vėl priminė Lietuvos laisvės bylą. Matomi žemėlapiai, su lėktuvų skridimo kryptimis, buvo viso pasaulio spaudos puslapiuose.

masinio žmogžudžio vardą. Tuomet rytų Vokietijoje buvo šiek tiek pristabdytas teroras prieš gyventojus. Pajutę šokią tokią laisvę, Berlyno darbininkai išdrįso pasiskųsti savo sunkių gyvenimu, bet neapykantos išsiliejimas prieš neapkenčiamą režimą buvo nuslopintas tankų šūviais.

Poznanės įvykiai atsitiko dabartinėje sovietinių "laisvių" gaidynėje. Rytų Europos gyvenimo žinovai teigia, kad iš visų satelitinčių valstybių Lenkija visą laiką naudojo nors ir labai sąlygine, bet vis dėlto didesne laisve. Matomai, Maskva leido Varšuvai žaisti tam tikrą "laisvių" žaidimą, nes vis dar nebuvo galima nuslopinti lenkų tautos patriotizmo. Paskutiniuoju laiku, kai taip pat Kremlius šiek tiek atleido varžtus, Lenkijoje buvo pastebėta vienas kitas savotiškas reiškinys. Mitinguose, spaudoje, per radiją, net pagal išbandytus sovietinius metodus sudarytoje "tautos atstovybėje" viešai pasigirdo kalbos, kurios dar neseniai buvo laikomos maišto

kėlimu. Pasipylė nusiskundimai prieš žemus atlyginimus, prieš visuotinę prekių stoką ir menką jų kokybę, prieš žmonių varginimą mitinguose, kuriuos tenka privalomai lankyti po sunkaus darbo, ir t.t.

Yra žinių, kad "nustalinimo" pasėkoje esąs paleistas iš kalėjimo Vladislavas Gomulka, buvęs partijos generalinis sekretorius, kuris savo laiką buvo įtartinis simpatijomis titoizmui. Taip pat esą paleisti gen. Marjan Spychalski ir maršalas Rola-Zymierski, kuriais Kremlius kaip tik raiš lenkais nepasitikėjo. Po Maskvos kongreso esąs nušalinęs žydas Jakub Berman, kuris buvo laikomas žymiausiu partijos ideologu, bet buvo žinomas kaip Stalino laikotarpio atstovas. Staiga mirus Boleslavui Bierutui, jo vieton komunistų partijos sekretorium buvo paskirtas Eduardas Ochab. Jis, kaip ir jo pirmatakas, yra ištikimas Kremliaus linijos vykdytojas. Bet teigiama, kad tiek naujasis sekretorius, tiek iš socialistų kilęs ministras pirmininkas Cyrankiewicz reikią rimto susirūpinimo dėl "naujojo kurso" padarinių Lenkijoje. Kaip bebūtų, lenkų tautoje glūdi giliai išsiskindys patriotizmas, kuriam iš tradicijos viskas yra koku, kas ateina iš Maskolijos.

Poznanės kruvinos riaušės yra naujojo sovietinio "liberalizmo" padarinys. Kremlio valdovų paleisti šukiai susilaukia aido, kurio jie patys nelaukė. Nenagrinėjime priežasčių, kurios Maskvos valdovų gaują verčia švaistytis naujomis frazėmis. Bet Poz-

nanės įvykiai rodo, kad žmonės, pajutę šokią tokią laisvę dvikterėjimą, išdrįsta statyti režimui reikalavimus.

Kiekvienoje kitokio režimo valstybėje darbininkų streikai ir reikalavimai pagerinti gyvenimo sąlygas yra paprastas eilinis reiškinys. Tačiau sovietinis režimas negali sau tokios prabangos leisti. Jis gali laikytis tik beatodairinių žmonių išnaudojimu ir teroru.

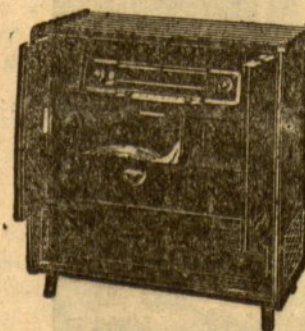
Būtų, be abejo, klaidinga manyti, kad Poznanės riaušės nugriautų komunistinę valdžią. Sukilimai Lenkijoje, kaip iš istorijos žinome, visuomet pasibaigavo tragiška nesekme. Bet jie visada būdavo nukreipti prieš maskolių viešpatavimą Lenkijoje. Tegu Ocrabai ir Cyrankiewiczai yra lenkai, bet jie nėra lenkų tautos daugumos įgaliotiniai, kaip lenkų vardu negali kalbėti sovietinis maršalas Rokosowski, vykdamas Maskvos valdovų valią. Poznanės riaušės eina kaip įrodymas, kad maskolių valdymas Lenkijoje tesilaiko tankais, kaip tai visam pasauliui paašikėjo po Berlyno neramumų. Ne kitaip yra Lietuvoje bei kituose Maskvos valdomuose kraštuose.

Iš istorijos žinome, kad panašūs įvykiai, kaip Poznanės riaušės, nepalieka be pėdsakų. Anksčiau ar vėliau nugalėtojai pasirodo tie, kuri žuvo nuo despotų. Yra pagrindo prileisti, kad Poznanės tankų šūviai taip pat patarnaus maskolių pavergtomis tautomis jų laisvės troškimuose.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park, S. Boston, Mass.
Tel.: AN 8-5467

Clevelande atstovas

A. JOHANSONAS —
7616 Decker Ave., UT 1-3465

Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

ŠMEIZIA DRAUGE SU OKUPANTAIS

Amerikos Lietuvių Tautinus Sąjungai I-mo skyriaus susirinkimas, įvykęs 1956 m. gegužės 26 d. Brooklyne, N. Y., apsvaistęs Lietuvos spaudos laikymąsi Nepriklausomos Lietuvos atžvilgiu, konstatuoja:

Kaikurie lietuviškieji laikraščiai, atstovaujant grupių, pasivadinsiu demokratinėmis, nuomoni, rašydami apie nepriklausomą Lietuvos gyvenimą, dažnai sąmoningai piasilenkia su tiesa, nuvertina nepriklausomo gyvenimo pasiekus laimėjimus ir, iškreipdami tikruosius faktus, šmeizia Nepriklausomos Lietuvos praeitį ir teisėtą jos valstybinę institucijas.

Ši spauda tuo atžvilgiu solidarizuoja Lietuvos okupantui ir nesiskiria nuo komunistinės spaudos, išeinančios Amerikoje, kuri nuo pirmųjų okupacijos dienų tebetėšia Lietuvos nepriklausomo gyvenimo niekinimą.

Demokratine pasivadinusios lietuviškos spaudos tokia užimtoji pozicija klaidina Lietuvai draugiškas šalis, visuomenę ir priaugančiąją mūsų tautos kartą; skaldo lietuvių vieningumą, mažina jėgas ir kenkia Lietuvos laisvinimui.

Todėl susirinkimo dalyviai:

1) smerkia šios rūšies rašėvas ir tą lietuviškąją spaudą, kuri, siekdama partinių tikslų, daugiau energijos skiria Nepriklausomos Lietuvos praeities ir jos teisėtų valstybinių institucijų niekinimui negu kovai su okupantu;

2) kvečia visą nuosaikiąją lietuvių visuomenę, esančią laisvajame pasaulyje, atkreipti dėmesį į Lietuvos pragaistą darbą

ir daryti tos Lietuvai ir jos laisvinimui kenksmingos spaudos atžvilgiu atitinkamas išvadas.

Clevelande APYLINKESE

Kada reikia geros dovanos-užsuk i Dirva

Cia rasi gražių lietuviškų kryžių, vyčių, albumų ir įvairiausių knygų.

Dirvą galite nusipirkti

pavieniais numeriais naujai atidarytoje lietuvių prekyboje — Baltic Delicatessen (6908 Superior Ave.).

Anglų kalbą pradadantiems ir gilintiems

Jūs galite naudotis mažų grupių ar privačiomis pamokomis. Taip pat ir paruošimas pilietybei. Dienos ar vakaro laiku. Susitarimui šaukite YE 2-9037.

Paieškojimas

Ieškau Emilės Galvanauskienės, gyvenančios Bostono mieste.

Prašau atsiliepti ar žinantieji pranešti. Turiu žinių iš Lietuvos apie jos gimines.

C. Masillonis

1259 E. 169 St.
Cleveland 10, Ohio

Parduodamas restoranas

D2 Alaus ir Vyno restoranas. Taip pat 10 kambarių išnuomojama. Šaukti EN 1-9386 arba užeiti į: 3533 St. Clair Ave. (30)

Geriausie sveikinimai draugams ir rėmėjams

PALEY PLUMBING AND HEATING COMPANY

3308 EAST 116th ST.

Call SK 1-9772

keretą malūną. Štai dėl ko savininkas taip norėjo jo atsikratyti...

Vos pradėjus austi, jis išbėgo laukan apžiūrėti pamatų. Viskas buvo tvarkoje, ne nepaliesta, tik vienas dalykas dabar patraukė jo dėmesį, kuriuo prieš tai nebuvo susijdomavęs. Tapr apatinių baltųjų ir pamato už lentų slėpėsi mediniai tekinėliai, o malūno užpakalyje kyšojo ilgas rodiklis, vadinamoji uodega. Jurginas įsiremė krūtine į sunkų medį, įtempė jėgas ir nustebe pamatė, kad juda visas jo namas. Girgždant rateliams, malūnas gražiai apsisuko į priešingą pusę, ir virtuvė iš vakarų persikėlė į rytus, o miegamasis į vakarus. Jis grąžino malūną senajon padėtin, atrėmė uodegą žemėn, išstiesė ir sudavė sau prakaituoton kakton. Jurginas žinojo, kad kiekvieno malūno sparnus galima atgrežti prieš vėją, tačiau šis buvo mažesnis už kitus ir statytas prūso — pagal vokišką planą, jis sukosi visas. Tačiau koks vaiduoklis galėjo malūną apsukti vakar vakare?

Tai buvo mislė. Jurginas ilgai kasėsi pakaušį ir apie tai galvojo visą dieną, važiuodamas su paštu į žolynus ir atgal. Jei ne tas nelemtas atsitikimas, kokios galimybės prastvystų prieš jo akis! Net Stankevičienė negalėjo svajoti apie tokius patogumus savo naujajame name. Saulei kaitinant, jis gali virtuvę atsukti į pavėsį; vėjui tuoj naktį gali visą miegamuoju atsikraustyti užvėjon. Gali pro langelį stebėti Vilkabalius, kol nusi-bosta, o paskui — žybt, ir jau gėrisi ežeru! Hm... Hm... Pirkdamas pats neturėjo supratimo, kokius įrengimus įgyja už palyginti

žemą kainą. Tačiau kartu su vaiduokliais! Tegu kur, geriau to viso nebūtų...

Grįžęs namo, jis nebedrįso daugiau judinti malūno iš vietos ir vėl neužmigo per naktį, laukdamas, ar nepradės suktis, bet vaiduoklis nesirodė. Neatsitiko nieko įtartinio ne sekancią naktį.

— Greičiausia, man prisisapnavo, — nusprendė tada Jurginas.

Jis nebuvo tokio būdo, kad perdėtų dalykų reikšmę, ir greitai nurimo, ypač kad, besitvarkydamas savo buveinėje, nuolat užtikdavo naujenybes; angą aukštai pastogėje su durėlimis, per kurią galėjai matyti plačią apylinkę ir keturis bažnytkaimius, statinę nuo miltų palėpėje, labai tinkamą raugti kopūstams, ir dantytą medinį ratą, kurį galima brangiai parduoti kitam malūnui. Į tą ratą Jurginas ilgas valandas žiūrėdavo vakarais užvalgęs blynų, nesant ko veikti, ir maloniai praleisdavo laiką, skaičiuodamas, kiek reiktų už jį prašyti. Taip praėjo pirmoji savaitė nuosavoje pastogėje.

Šeštadienį visą dieną laukus slogino kaitra, ir vakare Jurginas išsikraustė su blynų dubeniu ant slenksčio atsivėsinti. Apylinkėje daug kur švietė žiburiai, raliavo armonikos ir lojo šunes. Paupio takeliu garsiai kalbėdamiesi nuėjo pulkas jaunuim, turbūt, į šokių miestelyje. Žvaigždės spindėjo nemirktelėdamos, didelės, o mėnulis jau artinosi prie pilnaties. Jurginas ilgai sėdėjo ant slenksčio, kaip įsimylėjęs poetas, neatitraukdamas akių nuo ežero žybciojimo pro rūkus. Išrūkės tris ar keturias pypkeles, jis teatsigulė apie vi-

durnaktį, ir vos spėjus užsnūsti, grįžo praėjė šėštadienio vaiduoklis: malūnas sugirgždėjo ir ėmė suktis, pabudindamas savo gyventoją. Šiandien jis judėjo greičiau, negu pirmą kartą, ir ne taip lygiai, o kiek trūkčiodamas. Jurginas neįstengė sulaukyti baimės šauksmo, tokio garsaus, kad patraukė net vaiduoklio dėmesį. Pasirodė, jo būta ne vieno, nes į riksmą atsakė sutartinas juokas lauke, priversdamas Jurginą suakmenėti. Malūnui apėjus ratą ir sustojus senoje vietoje, vaiduokliai, garsiai trepsėdami, juokdamiesi ir švilpčiodami vienas kitam, pasleido takeliu žemyn į paupį. Jurginas tuoj suvokė, kad jie atėjo ne iš kapinių, o iš gretimo kaimo, tačiau, nebūdamas smalsus, jis nesikėlė ne pažiūrėti pro langelį. Užtenka, kad paašikėjo kerų priežastis. Paupyje suskambėjo daina, pamažu toldama per lankas. Jurginas nusiplovė per lovos kraštą ant grindų ir užmigo.

Rytojaus diena buvo sekmadienis; nereikėjo vežti pašto, ne anksti keltis. Jurginas gerai išsimiegojo ir vakarykštį įvykį atsiminė tik gamindamas pusryčius, trumpai valandėlei; įpratęs galvoti taip lėtai, kaip važiuodavo, jis nespėjo padaryti jokių išvadų, nes kaip tik tuo metu puodelyje sukilo užverdanti kruopos. Paskui vežėjo mintys nukrypo kitais keliais. Sekancią savaitę apylinkės užgule tvankus karštis be jokios atvangos, be menkiausio padvelkimo. Ežeras seko ir traukėsi iš nendrynų, palikdamas saulei džiovinti garuojantį, dvokiantį dumblą. Skurdūs pakelių barkūnėliai apsiklojo dulkėmis; šmaukšterėjus botagu, grioviakrančio žolė rū-

ko, kaip uždegtas kemsynas. Net vieškeliu kicenantį šunelį sekdavo karšta dulkų sruoga. Pašto vežėjas jose plaukiojo ir maudėsi savo kasdieninių kelionių metų, negalėdamas atgauti kvapo, viską užmiršęs ir tegalvodamas apie vėsy upelį kriaušyje pas malūną. Šeštadienio naktį jį vėl išbudino juokas ir pamatų girgždėjimas; mėnulis ėmė žvilgčioti pakaistomis pro visus langus. Jurginas buvo išvargęs, išsilgęs poilsio ir taip saldžiai įmigęs, kad jam dabar staiga pakilo apmaudas.

— Bestijos, ar nenustosite? — sušuko jis, spirdamas basa koja į sieną.

Teatsakė pašiepiantis žvėngimas. Malūnas vėl apėjo įprastą ratą, paskum bernai su daina atsitolino paupiais. Jurginas ėmė balsų plūstis lovoje, negalėdamas greitai užmigti ir krimsdamasis iš susierzinimo. Įdomūs dalykas, suprantama, jei namas sukasi, kaip čiūžyklos tekinis, tačiau tai jo nuosavybė — Jurginas už jį mokėjo pinigų. Jis vienas teturi teisę ir sukioti — ne bernams čia galasti nagus!

Žinoma, jei nebūtų tako, niekas čia naktimis nesivalkiotų, nereiktų nė susipykti. Rytą prieš išvažiuodamas, Jurginas surišo gražią šiaudinę šluotelę ir įsmeigė ją ant daubos kranto. Senovinių papročių, toks ženklas visiems suprantamai byloja — grįžk, praėjimo nėra! Vakare, grįžęs iš kelionės, šluotelę rado išrautą ir įmestą upėn.

— Rasiu jum teisybę teisme! — riktelėjo užsidegęs Jurginas, grūmuodamas kumštini gelsvoje ūkanoje pasinėrusiam kaimui.

Ibridės jis išžvejojo šluotelę, įsmeigė senoje vietoje ir nuėjo malšyti teslos blynam. Kuriant krosnį, kažkoks moteriškas balsas ėmė jį šaukti pavarde nuo skardžio pakrantės. Ant tako stovėjo pagyvenusi ūkininkė su pintine vienoje rankoje, kita Jurginui grąsindama išrauto eismo ženklų.

— Ko norit, dėdiene?

— Nieko nenoriu ir neturiu su tavim reikalų, o jeigu neleidi žmonėm praeiti, tai tam yra teismas!

— Šičia nėra jokio praėjimo.

— Takelis ant valsčiaus mapos — mano vyras seniūnas, pats matė ir tau pasakys! Kuo tau užkliūva? Ar tu tą žemę dirbi?

— Aš jum, dėdiene, parodysiu mapą — jum ir jūs vyru!

Moteris trenkė žemėn šluotą, pintinę ir įsiremė į šonus.

— Iš kur toksai smarkuolis atsiradai? Bandyk tikrai pastot kelią! Eikšėn, eikšėn, kad pakedensiu kudlas! Parodys jis man, kur eit, kur neit...

Jurginas su panika užtrenkė langelį ir grįžo prie keptuvės. Rytojaus dieną jis įkalė žemėn geroką miėtą ir virve tvirtai prie jo pririšo malūno uodegą, o šeštadienį ėmė lūkuruoti lankytojų, iš anksto juokdamasis iš jų nusivylimą. Pakilo mėnuo, už langelių sužybčiojo žvaigždės; lankose kartais nusižvengdavo naktigonių saugomi arkliai. Lygiai vidurnaktį lauke pasigirdo kosulys ir sumišę šnibždesiai.

(Bus daugiau)

Nepavydėtina Vokietijos mokyklos padėtis

Švietimo Tarybos veikla

B. PETKONAS, Vokietija

1953 metais buvo jau sudaryta švietimo taryba, vokiškai vadinama „Deutscher Ausschuss fuer das Bildungs- und Erziehungswesen“. Šis organas, susidedas iš 20 asmenų, nėra koks naujas pokarinis išradimas. Tai tik pakartojimas taip vadinamo „Reichsschulausschuss“ iš 1919 metų. Ta vadinama švietimo taryba neturi jokios vykdomosios galios, tai grynai patariamasis vienetas švietimo reikalams.

Gan įdomūs ligi šiol padaryti keli šios tarybos rekomendaciniai nutarimai mokomosios ir auklėjamosios medžiagos perteikimo srityje. Pripažinta, kad pirmas auklėjamasis ir mokomasis dalykas turi būti bendruomeninis ir valstybinis auklėjimas, ne matematika ar gamtos mokslai.

Čia nereikia suprasti, kad socialiniams mokslams turi būti daugiau valandų skirta. Šis bendruomeninis ir valstybinis auklėjimas turi apimti visus dalykus, pradedant istorija, baigiant piešimu ir muzika. Šis nutarimas padarytas vadovaujantis principu: šandieninė vokiška šeima dėl susidariusios socialinės padėties jau nebepajėgia atlikti to bendruomeninio uždavinio, kurį ji dar pajėgė 19 amžiuje ar 20 amžiaus pradžioje. Ūkinio intereso vėžiama šeima jau virsta iš šeimos bendruomenės į vienamė būte pernakvojimo bendruomenę, vadinamą „Schlafgemeinschaft“. Rytą atsikelę kiekvienas eina savais keliais. Šiuo metu 40% visų motynų eina darban. Tai gi vaiko auklėjimo dalį turi pasiimti mokykla, pradedant vaikų darželiu, baigiant vidurine ir aukštesniąja mokykla.

Dėl šios susidariusios padėties ir atsiranda mokyklai naujas uždavinys. Ir pati valstybė po skaudžių praeities pamokų priėjo išvadą kad geras politinis ir valstybinis jaunomenės parengimas yra pirmoji sąlyga gerai valstybės politikai.

Antrasis šios švietimo tarybos nutarimas tai pasiūlymas žymiai sustiprinti mokyklose meninį auklėjimą, ypatingai muziką ir vaizduojamąjį meną. Šie du dalykai turi būti ateity vokiečių mokykloje pastatyti lygiagrečiai su vadinamais racionaliniais dalykais, kaip gamta, matematika. Šiam tikslui atsiekti jau dabar numatyta teigti eilę vadinamų bandomųjų mokyklų, kur parinktas mokomasis personalas praktiškai suras naujus kelius ir metodus socialiniam ir meniniam švietimui visoje būsimoje vokiečių mokykloje.

Vokiečių mokykla prieina išvadą, kad ligi šiol buvusi formaliniame mokyme dresūra, t.y. į mokomąją dalį įžiūrėjimas kvailitviškai (kaip parašyta, kaip pasakyta, bet ne kas pasakyta, kas parašyta) nustoja savo sekę. Taip pat palengva atsisakoma nuo per didelės reikšmės teikimo racionaliniams mokomiešiams dalykams.

Jau dabar kai kuriuose kraštuose, pvz. Wuerttemberge, numatyta matematika ir fiziką pakelti aukštesnės gimnazijos klasei ne kaip privalomą dalyką, bet kaip pasirinkamąjį „Wahlfach“. Juk kam gi pvz. būsimam istorikui ar teologui šis aukštoji matematika ir bereikalinga, kad jis jos vietoje gali geriau pagilinti savo ateities profesijai reikalingas žinias.

Taip pat bandomos nustatyti naujos gairės ir mokytojams paruošti, atsisakant šios iš 19-jo amžiaus perimtos mokytojų seminarijos sistemos. Mokytojai reikia ne tiek suteikti specialų paruošimą „kiek pakelti jo bendrą išsilavinimą. Būsimasis vokiečių pradžios mokyklos mokytojas turės turėti brandos atestatą ir dar šešis semestrus spe-

cialių universiteto studijų. Šis projektas pvz. Bavarijoje jau dabar įtrauktas į siūlomą priimti naują mokytojų paruošimo įstatymą.

Švietimo srityje dar negalima kalbėti apie vokišką stebuklą, kaip kad Vokietijos ūkinėje pažangoje

Savaime suprantama. Naujų idėjų įgyvendinimas reikalauja ramybės ir laiko. Čia reikia pasakyti gal net priešingai: išpūstai susidariusi palanki ūkinė konjunktūra kaip tik sudaro tą nepalankią dirvą kultūriniam veikimui. Sumaterialėjęs žmogus praranda apetitą kultūrinėms gėrybėms. Juk šandien nepaslapstis, kad yra jau žymus piliečių sluogsnis, kuriam svarbiau kelionė Italijon ar televizijos aparatas, negu savo vaikų auklėjimas. Ir čia, kaip Amerikoje, jau pradeda žmogus, bevaikydamas markę, nebematyti žmogaus.

Vokiečių pradžios mokykla yra aštuonerių metų. Mokinys, baigęs penkis skyrius, jau gali laikyti egzaminus ir aukštesniąją arba vidurinę mokyklą. Paprastai, šeštajame, septintajame ar aštuntajame skyriuje pasilieka tie, kurie ketina mokytis amato. Kai kuriuose kraštuose berniukų mokymas atskirtas nuo mergaičių, kitur visi mokosi bendrai. Kur dar veikia konfesinės mokyklos, ten griežtai atskirtas katalikų vaikų mokymas nuo evangelikų. Tas pats ir su mokomuoju personalu.

Neturtingi vaikai gauna dovana visą rašomąją medžiagą ir knygas, o kai kuriose vietose ir priešpiečius. Daugumoje pradinė mokyklų vyrauja klasinė dėstymo sistema. Pamokos vyksta prieš pietus ir po pietų. Ir tai daugiausia dėl patalpų ir mokytojų trūkumo. Toks pamaininis mokymas ir yra nemažas visos mokyklos eigos stabdis. Ir dėl jo spaudoj keliamas nemažas triukšmas. Yra mokyklų, kur pvz. vienas skyrius net penkis kartus per dieną keliauja iš klasės į klasę. Tada pavyks pašalinti tik paspartintus mokyklų statybą ir mokytojų parengimą.

Dėstymas pradžios mokykloje einamas daugiausia vienaalyčiu vaizdingumo metodu. P.v.z., skaitymas rišamas su tėvynės pažinimu, rašymu, piešimu, muzika, gamta ir net skaičiavimu. Per-

Vokietijos gražuolė Marina Orschel, 18 metų, dalyvaus pasaulio gražuolių konkurse Californijoje. 4 ir 6 kambarių, alnursa iEEE

teikiamosios medžiagos programa maždaug atitinka Lietuvoje buvusios šešių skyrių pradžios mokyklos programą, su tuo skirtumu, kad septintajame ir aštuntajame skyriuje miesto mokyklose įvesta anglų kalba kaip pasirinkamasis dalykas. Visos, o ypatingai naujosios mokyklos, aprūpintos moderniu inventoriu, ir m. gausiomis mokslo priemonėmis. Mokyklų statyboje daugiausia prieita prie vienaaukščio statybos tipo.

Šiuo metu Vakarų Vokietijoje veikia 29,950 pradžios ir vidurinių mokyklų. Maždaug 1,700 gyventojų tenka viena mokykla.

Mokytojams ruošti yra 76 mokytojų seminarijos, institutai ir akademijos

Šiuo metu jau daugelyje kraštų iš mokytojo reikalaujama brandos atestato ir dvejų metų specialaus pedagoginio pasiruošimo. Dėl palyginti nemažų statomų reikalavimų ir neaukšto atlyginimo (pvz. pradedantysis mokytojas mėnesiui negauna pilnai 300 DM), mokytojų skaičius didėja vos vėžio tempu.

Amatų mokyklos

Vokietijoje yra labai išplėstas specialių mokyklų tinklas, kaip amatų ir prekybos, ir jų šiuo metu krašte veikia per 7,000. Amato mokymas Vokietijoje, šalia pradžios mokyklos, užima antrą svarbią vietą. Šių mokyklų lygis aukštas. Vokiečių paruoštas specialistas gali be baimės konkuruoti su kiekvieno kito krašto specialistu, net daugumoje sričių jį pralenkdamas.

Gimnazijos

Aukštesniųjų mokyklų, arba gimnazijų, skaičius, palyginti, yra mažokas. Maždaug 34,000 gyventojų tenka viena gimnazija. Jose mokslas einamas devynerius metus. Pirmoji svetimoji kalba yra anglų. Dauguma gimnazijų jau bando įsivesti rusų kalbą kaip pasirinkamąjį dalyką.

Gimnazijoje laikomi dveji egzaminai: iš šešių ir devynių klasių klasių. Mat, dauguma technikumų ir specialių mokyklų priima su šešių klasių mokslu.

Aukštosios mokyklos

Dabar Vakarų Vokietijoje yra 17 universitetų ir 30 aukštųjų specialių mokyklų, kuriose mokosi apie 105,000 studentų, iš jų nemažas procentas užsieniečių. Mat, nežiūrint visų karo audrų ir politinių sukrėtimų, vokiečių aukštoji mokykla, ypač universitetas, išliko savo tradicinę aukštumo.

O kaip yra su nacizmu?

Baigiant reikia dar porą žodžių pasakyti apie taip vadinamą nacizmą. Juk ir užsienio spaudoje dažnai girdima, esą vokiečiai visticiek paliko naciais ir šis pavojus esąs didelis, nežiūrint visų auklėjimo ir mokymo pastangų.

Po Vokietijos nuvainikavimo, po kapituliacijos sąjungininkai žodžius „vokietis“ ir „nacis“ pavertė sinonimais. Užsienis ir net kraštutinė vietinė spauda nacionalsocializmas, šovinizmas, nacionalizmą ir net patriotizmą sumetė vienan katilan ir viską pavadinė vienu nacio vardu.

Buvusiam nacionalsocializmui atgimti nėra tautoje tų buvusių istorinių prielaidų. Pirmasis pasaulinis karas buvo sukūręs tokią padėtį, kad natūralus nacionalizmas galėjo išsivystyti ir agresyvų nacionalsocializmą ir fašizmą. Šis karas sukūrė kitus faktorius. Šandien vokietis jaučiasi kaltas ir ieško buvusio karo priežasčių savo paties kieme.

Juk ir eilinis žmogus žino, kad tik Amerikos pagalba Vakarų Vokietija šandien vėl klesti.

Žaisti praeities pamintais idealais, tai slinkti į raudoną glėbį rytuose. Čia nėvyks istorijos pasikartojimas, kaip jis niekada istorijoje ir nėvyksta sena kopija. Kitos priežastys — kitos išvados.

Senoji karta, kurioje dar gyvi naciniai prisiminimai, metai iš metų pasyvėja. Jaunimas gyvena kitais idealais. Jis nenori tėvų klaidų prisiminti ir dar mažiau jas pakartoti. Žinoma, nacionalizmo dvasia yra gyva, bet ar sveika nacionalinį susipratimą laikyti blogybe? Gal prancūzai su angliais šia prasme daug didesni nacionalistai už vokiečius. Tai aiškiai matyti kuriant Europos vienybę ir sprendžiant kitus tarptautinius klausimus.

RADIO — TV TAISYMAS
AMURCO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVĄ —
TAS NĖSIGAILĖJO!

PARCELS TO EUROPE

SIUNTINIAI LIETUVĄ IR RUSIJĄ

PER DIDŽIAUSIĄ AMERIKOS KONTININTE BENDROVĘ

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Centras: Toronto, Ont., Canada
835 Queen St. W. Tel. EM 4-4025.

Skyriai JAV:

New York City, N. Y., 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
Pittsburgh, Pa., 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
Minneapolis, Minn., 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
Buffalo, N. Y., 1162 Broadway. Tel. FI 1272
Newark, N. J., 102 — 16th Avenue. Tel. BI 2-6816
Philadelphia, Pa., 725 W. Girard Ave. Tel. ST 7-1422
Cleveland, Ohio, 1029 Fairfield Ave. Tel. CH 1-5547
Chicago, Ill., 2314 W. Chicago Ave. Tel. BR 8-6780
ir 10 kituose miestuose Kanadoje ir JAV.
Pilna garantija kiekvienam siuntiniui. Dviejų savaitių pristatymas. Jūsų giminės tenai gaus siuntinį be jokių muitų.
DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA BENDROVĖ!

Galvojate apie...

PAVASARINĮ VALYMĄ?

ATSIMINKITE
HANNA'S

PAEMIMO IR GRAŽINIMO
PATARNAVIMAS

NAUJAS, MODERNUS

JET-PRESSURE CLEANING

Nenaudoja šepėčių

Jet valymas yra daug geresnis, negu šepėčių valymas.

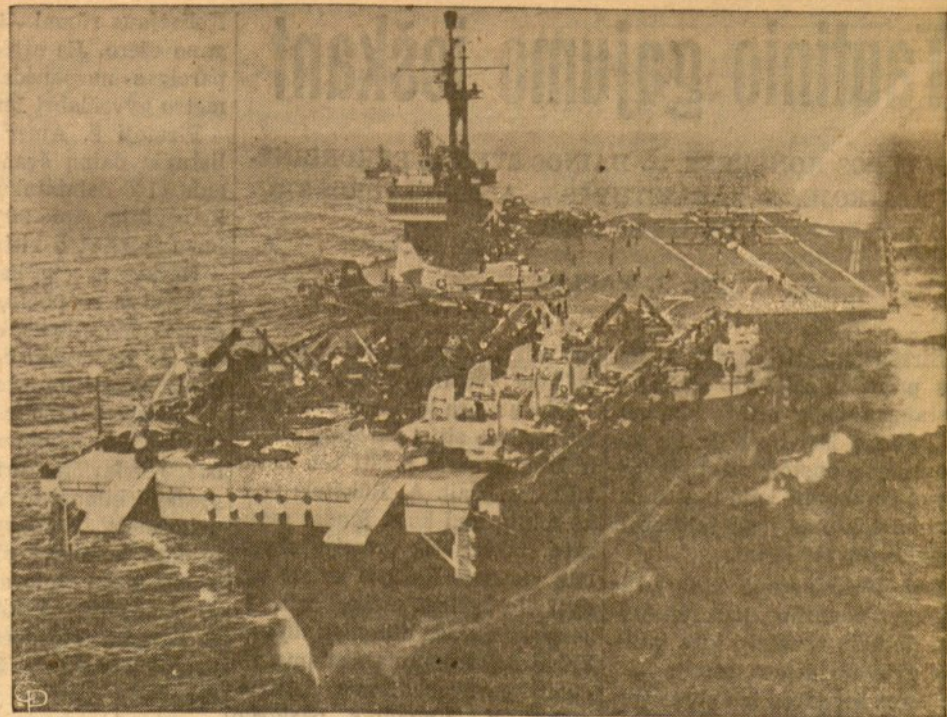
- Patyręs valymas daromas namie ar ofise
- Siuvinimas, taisymas, pertaisymas ir įdėjimas

VISAD IŠEINA SVARUS IS...

The HANNA RUG and FURNITURE CLEANING Co.

Narys The National Rug Cleaning Institute

7606 CARNEGIE AVE. EX 1-3663

Forrestal lėktuvnešis, kuris lėktuvų pakėlimui ir nusileidimui turi 1,039 pėdų ilgio ir 352 pėdų pločio taką. Jo sudėty yra ir 100 sprausminių lėktuvų.

Kelia trispalvę svetimos žemės

(sks) Iš LSB Užsienio Skyriaus gautomis žiniomis liepos 5 d. 7 lietuviai skautai iš Vokietijos rajono pilnose lietuviškose sk. uniformose išvyko į prancūzų skautų Jamboretę prie Nicos. Jie ten atstovaus Lietuvii Skautų Broliją. Brolijos Džiamborės Fondas šiam reikalui skyrė \$250.00. Būtų gera, kad DF išdardas netrukus vėl pasipildytų, nes mūsų skautus laukia ir kiti dideli žygiai tarptautinėje skautų arenoje.

Liepos 25 — rugp. 3 d. lietuvių skautų skiltis yra pakviesta dalyvauti tarptautinėje Jamboretėje Škotijoje. Iš Anglijos rajono skautų sudarytam vienetu

vadovaus vyr. sklt. J. Alkis. Tad ir škotų žemėje lietuviškoji trispalvė būsianti iškelta mūsų skautų.

LIETUVOS GEN. KONSULAS
SUTIKO GLOBOTI SKAUTUS

(sks) Brooklyne buvo skautų tėvų susirinkimas. Sk. tėvų-rėmėjų k-to pirm. J. Audėnas pranešė apie k-to veiklą. Kartu jis paprašė tėvus ir visuomenę padėti surasti patalpas skautų būklui. Apie metus skautai turėjo puikų būklą SLA namuose, kurie dabar tapo parduoti kitataučiams. Laikiniai skautai-tės naudojasi Piliečių Klubu patalpomis, už ką nepaprasta padėka tenkanti naujam klubo p-kui P. Gudui, kuris yra aktyvus sk. tėvų-rėmėjų k-to narys.

Vėliau skautų šarūno dr. vės draugininkas vyr. sklt. J. Ulėnas išsamiai referavo apie Tauronto tunto pramatomą trijų vietų registraciją vietos skautų organizacijoje. Šiuo reikalu gyvai diskutuota. Kalbėjo Klivečka, Remėza, Šetikas, dr. Nemickienė, V. Alksnins, P. Ulėnas, A. Reventas ir kt. Diskusijų bėgyje išryškėjo, jog šis žygis nekenks skautų lietuviškumui, bet dar daugiau skatins juos sąmoningai pasireikšti vietini akyse. Juo labiau, kad Tauronto tunto registruojamų vietų globėjus sutiko būti Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke — J. Budrys. Pastarasis faktorius turės reikšmės visos Liet. Skautų Brolijos pastangose įsitvirtinti pasaulinėje skautų arenoje.

Pabaigai Tauro tuntininkas pskt. R. Kezys informavo apie didžiulę vasaros stovyklą, kurion suvažiuos skautai-tės iš viso Atlanto pakraščio. Stovyklos laikas — rugp. 25 — rugs. 3 d., vieta — Waterburio-Hartfordo apylinkėse. Vyr. sklt. Alg. Alksnins trumpai pranešė apie netrukus prasidedančią vilkiukų stovyklą prie So. Woodstock, Conn.

Susirinkimui pirmininkavo A. Reventas, o sekretoriavo p. Kliveckienė.

PASIKVIETĖ VIESNAGĖN IR
VISIEMS DAVE PYLOS!

(sks) Birž. 30 — liepos 1 d. Worcesterio, Mass. skautai ir skautės su savo tėvų talka pravedė sporto šventę, kurioje aktyviai dalyvavo Atlanto pakraščio sportuojantieji skautai. Viso varžėsi 8 krepšinio ir 4 tinklinio komandos.

Krepšinio kovų pasekmės: Bostonas — Stamfordas 65:24, Worcesteris — Waterburis 42:26, New Yorkas — Hartfordo New Britain rinktinė 59:20, Worcesteris pusfinaly išplėšė iš New Yorko 36:22 ir baigmėje dideliu atkaklumu įtvikė Bostoną 40:35. Tarpe varžybų dar buvo vienos spontaniškos krepšinio rungtynės: susitiko skautininkai su vietos skautų tėvų k-to sudaryta komanda. Ir čia atkakliai medžioti reti taškai (beje iš žiūrovų tarpo vis sklido juoko griausmai!), kol galop tėvai laimėjo 22:20 santykiu.

Tinklinio varžybose Worcesteris įveikė Bostoną, o New Yorkas — Waterburį. Baigmėje po įtemptos kovos Worcesteris laimėjo prieš New Yorką ir tuo pačiu tapo šių skautiškųjų varžybų nugalėtojas.

Žaidinių pabaigoje kalbėjo LSS Pirmijos Pirmininkas vyr. sklt. dr. V. Čepas, kuris pasidžiaugė sporto šventės rezultatais ir kartu visus maloniai nustebo žinia, kad energingas Worcesterio skautų vietininkas vyr. sklt. Vid. Blumfeldas yra pakeltas į paskautininkio laipsnį. Žodį tarė Worcesterio skautų tėvų k-to pirm. St. Prapuolenis ir kartu laimėtojas įteikė dovanas — auksines statulėles.

Pirmos dienos vakarą buvo lauzas, o sekma dienį rytą skautės ir skantai su vėliavomis dalyvavo pamaldose, kurios buvo skirtos už kenciančią Lietuvą. Tai progai skirtą pamokslą pasakė kun. Jutkevičius.

Patar! kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —
DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽYNYNAS, LIETUVIŲ
KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstė iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam primtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija. 265 C Street. South Boston 27, Mass. PASKUBEKITE — ATSARGOS RIBOTOS!

Tautinio gajumo ieškant

KULTūros KONGRESE. — DAINOS ŠVENTĖ REKORDINĖJE KAITROJE. — PABAIGTUVĖS. — ANTIKULTūros TRUPINIAI KULTUROJE

DR. J. PAPLENAS

Birželis, užgriebdamas ir liepos pradžią, paliūdijo didžiules pastangas sustiprinti tautinį mūsų gajumą išeivijoje. Ir tai suprantama: nustoje tautinio gajumo, išnyktume kaip tautos dalis ir netektume jėgų šaltinio ir impulso laisvės kovai.

Dar Washingtono saskrydžio garsams nenutulus, keli tūkstančiai lietuvių ruošėsi į kitą tautinės gyvybės demonstraciją — į kultūros kongresą ir dainų šventę Chicagoje.

Kultūros kongresas

Pirmasis JAV ir Kanados lietuvių kultūros kongresas, T. Blinstrubo (rengėjų vardu) pranešimu, birželio 30 d. į Shermano viešbutį sutraukė per 700 dalyvių. Nebūtų tai daug, jei dalyviai būtų eiliniai žmonės; tačiau jų žymia dalį sudarė mūsų kultūros aktyvas — mokslo, meno, švietimo, spaudos žmonės, — o tai gerokai pakėlė to būrio lyginamąjį svorį. Registruodamiesi dalyviai sudėjo apie 2000 dol. išlaidoms padengti.

Kongresą pradėjo dr. J. Bajerčius, LB Chicago apyg. pirmininkas, pabrėždamas, kad čia renkames kultūros ginklais kovoti dėl Lietuvos laisvės. Kana-diečių vardu kalbėjo Kanados LB pirm. B. Sakalauskas.

Po himnų (solistei G. Mačytei vedant ir V. Jakūbėnui pianu lydint) ir prel. Albavičiaus ir kun. Trakio invokacijų, JAV LB pirm. S. Barzdukas atidaromojoje kalboje kėlė tautinės kultūros reikšmę, pažymėdamas, kad ji praityje buvo ir dabar yra stipriausias mūsų gynimosi ir puolimo ginklas.

Prezidiuman pakviesti: prof. K. Pakštas, prof. J. Puzinas, prof. V. Jakūbėnas, prof. P. Jonikas ir A. Rinkūnas; sekretoriatan — V. Gaškaitė, L. Maskoliūnas ir V. Vygantas; rezoliucijų komisijon — dr. J. Girnius, B. Dundulis, dr. J. Paplėnas, Vyt. Vardys ir sekcijų atstovai.

Priešpietiniam posėdžiui pirmininkavo Pakštas, popietiniam Jonikas ir Puzinas. Svečių eilėse matėsi dipl. šefas S. Lozoraitis su ponja, vysk. Brizgys, konsulas dr. P. Daužvardis, Vliko pirm. J. Matulionis, vykđ. tarybos pirm. A. Devenienė ir kt.

Rengėjų nusistatymu speikinimai buvo tik raštu. Be eilės svečių ir organizacijų sveikini-mų, iš Hollywoodo pasveikino kino artistai A. Kilmonytė ir J. Šernas.

Dr. J. Girnius skaitė paskaitą "Tautinė kultūra — tautos išlikimo pagrindas". Jis kėlė jaunimo auklėjimo reikšmę lietuvių bei išlaikyti, akcentuodamas būtinumą įžiebtį vaikui meilę savo tautai, o nesitenkinti tik pastangomis įkalti jam pareigą būti lietuviu.

Po priešpietinio posėdžio atskirai tarėsi mokslo, meno, muzikos, istorijos, lietuvių kalbos, švietimo, spaudos, jaunimo, literatūros ir teatro sekcijos.

Popietiniame posėdyje Kanados LB kultūros fondo pirm. I. Matusevičiūtė skaitė paskaitą "Būdami ir priemonės tautinei kultūrai išlaikyti". Apžvelgusi lietuvių kovas dėl savosios kultūros, prelegentė apibūdino mūsų kultūros pažangą laisvės metu ir didelius jos nuostolius karo metu ir po jo. Sielojosi, kad jau yra naujųjų ateivių, kurių vaikai nekalba tėvų kalba. Ragino daugiau rūpintis šeimos auklėjimu, ruošti vaikus pirmos išpažinties lietuviškai, judinti vaikų darželio klausimą, nežudyti tėvų kalbos parapijų mokyklose, kurti pasaulio lietuvių švietimo centrą, plėsti liet. sporto organizaci-

jų veiklą, organizuoti pasaulio lietuvių kultūros fondą.

Diskusijose kun. dr. J. Prunskis skatino eiti į parapijų or-jas ir komitetus ir įnešti ten lietuviškumo. Dail. A. Rūkštelė reikė mintį, kad kult. fondai neturėtų reikštis tik premijų skyrimu, vienuolė Rafaelė kvietė ugdyti lietuvių meilę, dail. V. Jonynas nurodė lituanistinių mokyklų reikalingumą seniams, uždolerį parduodantiems lietuviškumą, V. Vygantas pasigedo praktiškų patarimų jaunimui lietuviybės išlaikymo problemai, dr. J. Paplėnas ragino nevaizduoti Lietuvos kaip visiškai išnaikintos, nes tai kenkia jos laisvinimui, S. Gabaliauskas siūlė organizuoti milijono dolerių fondą kultūrai, vysk. Brizgys kvietė pareikšti protestą dėl lietuvių naikinimo Lietuvoje, J. Matulionis džiaugėsi, kad mūsų kovoje politika ir kultūra veikia greta. (Apsaugok, Viešpatie, mūsų kultūrą nuo mūsų politikos klystelių! J. P.).

Dr. J. Paplėnas ir J. Dikinis perskaitė komisijai pateiktas bendrąją ir sekcijų rezoliucijas, kurios visos kongreso priimtos ir, galutinai suredagavus, bus paskelbtos kongreso darbų leidinyje.

Kongresas baigtas himnu apie 10 val. vak.

Dainų šventė

JAV ir Kanados dainininkus liepos 1 d. Chicagoje pasveikino rekordinė kaitra: 103 laipsniai! Laimė, kad šventės patalpos —

Kolizėjaus rūmai — arti Michigano ežero. Jis atliko vėsintuvo pareigas nuspaušdamas termometro gyvsidabrij žemyn.

Pirmoji S. Amerikos žemyno lietuvių dainų šventė susilaukė apie 1100 dainininkų ir per 7000 klausytojų. Apie 90% aktyviųjų buvo iš JAV, o kiti iš Kanados.

Garbės svečių balkone — S. Lozoraitis su ponja, vysk. Brizgys, J. Matulionis, dr. Daužvardis, J. Bačiūnas, dr. Biežis su ponja, spaudos atstovai...

Dariaus-Girėno ir Varno postų ir Chicago šaulių vėliavas įnešus, J. Žilevičiui diriguojant, sugiedami himnai ir "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Šventę atidarė komiteto pirm. A. Stephens, o jai vadovavo k-to narė J. Daužvardienė. JAV LB pirm. S. Barzdukas pasveikino šventės dalyvius ir nusakė šventės reikšmę.

Dainų programą pradėjo Stepo Sodeikos diriguojamas mišrus jungtinis choras, padainavęs Č. Sasnausko Jau slava! sukilo, A. Kačanausko Vai žydėk, žydek ir A. Aleksio Berneli, mano.

Marijos aukšt. mokyklos mergaičių choras, vedamas sesers Bernardos, pasireiškė su V. Jančio Ausk, dukrele, drobeles.

Alice Stephens diriguojamas jungtinis moterų choras padainavo Br. Markaičio Nedvelk, vė-jeli, L. Simučio Pavasario rytas, V. Jakūbėno Rugsėjis ir Br. Budriūno Šauksmas.

Chorų grupė, vedama Broniaus Budriūno, pateikė V. Jakūbėno Vai, eičiau, J. Kačinsko Pjovėjas ir paties dirigento O. Nemune.

Po pertraukos, vienuolei Bernardai ir J. Bertulii įteikus dainos konkurso premijas, Alfonso Mikulskio diriguojama chorų grupė padainavo premijuotą sesers Bernardos dainą Vakaras tylus (B. Brazdžionio žodžiai), S. Šimkaus Oi pasakyki ir J. Žilevičiaus Anoj pusėj ežero.

Atėjo vyrų eilė. Vladui Baltrušaičiui vadovaujant, jungtinis

vyrų choras reprezentavosi 4 dainomis: J. Dambrasko Jau žirgelis pabalnotas, J. Gaidelio Tėviškės vakarai, V. Jakūbėno Kai aš jčiau ir B. Budriūno Tėvynei.

Dainų programą baigė mišrus jungtinis choras, diriguojamas Kazio Steponavičiaus, 3 dainomis: J. Gruodžio Op, op, M. Petrausko Motuš, motušė ir J. Žilevičiaus Laisvės daina.

Klausytojų šilčiai sutikti ir parodyti dainininkai ir jų vadovai buvo priversti kartoti paskutiniąsias savo diriguojamo repertuaro dainas. Tik K. Steponavičius, laiko spaudžiamas, nebegalėjo publikos noro patenkinti. Gėlių puokštėmis apdovanoti visi dirigantai, daug darbo įdėję, šventei rengdami choras ir nemaža prakaito išlieję Kolizėjuje, darbo vaisius demonstruodami.

Palikdami žinovams recenzavimo privilegiją, pasitenkinsime bendra išvada — JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė Chicagoje dalyvių skaičiumi tenka laikyti pasisekusia.

Viena technikinė pastaba. Ar ne halės konstrukcija kalta dėl girdimumo minusų? Nuo halės vidurio gilyn girdimumas buvo jau nebeatenkinamas. Ypatin-gai švelnesnio dainavimo vietomis. Jungtinis vyrų choras, pav., atskirai dainuodamas, patrauktas į estrados priekį, pasireiškė gana stipriai, tačiau mišriame chore tų pačių vyrų, pakistų po balkonu, balsai jau nebepajėgė balansuoti moteriškųjų.

Kai kurias dainas lydėjo (kontroversinis) vad. fanfarų orkestras. Dainas instrumentavo K. Steponavičius. Fortepijonais akompanavo V. Jakūbėnas ir G. Aleksiušaitė.

Pabaigtuvių puota

Į kongreso ir dainų šventės banketą atėjo apie 800 žmonių.

Kardinolas Samuel E. Stritch kalbėjo apie laisvę ir lietuvių viltis ją atgauti. Be jo, bankete kalbėjo LB Chicago apygardos pirm. dr. Bajerčius, dainų šventės k-to pirm. A. Stephens ir banketo k-to pirm. J. Daužvardienė, kuri programai vesti pakvietė kun. dr. Prunskį. Po vysk. Brizgio maldos sugiedoti himnai. A. Stempuzienė ir S. Baranauskas padainavo kelias dainas.

Svečių priėmimo komitetui pirmininkavo inž. A. Rūdis.

Antikultūriniai trupiniai

Kultūros kongreso priešpietiniame posėdžiui pirmininkavęs prof. Pakštas, perskaitęs senatoriaus Douglas telegramą, mėgino kultūros kongresą įmanevuoti į partinio mitingo stilių. Ir tik artima posėdžio pabaiga išgelbėjo situaciją.

Dainų šventėje kultūringumo stoką galima prikišti daliai publikos. Ji buvo nerami: programos metu vaikštinėjo, šnekėjosi, skambalavo gėralų buteliais... Jai pateisinti, betgi, būtų galima irgi laikas pasakyti: nepaprastai tvankumas nevisiškai halė vertė ieškoti atsigaivinimo (buvo vargas gauti vandens!) ; menkas girdimumas tolesnėse eilėse, papildomai slopinamas triukšmo pro atdaras šonines halės duris, dar labiau blaškė klausytojų dėmesį ir juos nervino. Kyla klausimas, ar halės pigumas (jei tai nulėmė jos pasirinkimą) galutinėje išvadoje neperbrangiai mums atsiėjo?

Dvylika gražuolių, laukiančių pasaulio gražuolės konkurso. Iš kairės: brazilė, italė, prancūzė, izraelė, kubietė, vokiečių, islandė, belgė, švedė, kanadietė, turkė ir anglė.

Banketo svečių priėmimo ceremonialmeisteriams nevisiškai pavyko išlaikyti to pobūvio lygi tokioje aukštumoje, kurios iš jo reikalavo aukštų svečių dalyvavimas jame.

Būta netakto ir su solistėmis. Ir tik dėl to banketo programoje nedalyvavo P. Bičkienė ir S. Adomaitienė, kaip kad pačių rengėjų buvo numatyta ir iš anksto spaudoje skelbta.

Sunku būtų rasti kokį kriterijų, kuriuo sudaryti garbės komiteto ir garbės svečių sąrašai. Kultūros kongreso garbės komitetą sudarydami, rengėjai, nors gal ir norėjo, neįstengė išlaikyti objektyvumo: jei į jį buvo pakviestas Vliko pirmininkas, — turėjo jame būti ir LNT pirmininkas; jei komitete buvo atstovaujama Ateitininkų Federacija, — nuoseklu buvo pakviesti ir Tautinio Akademinio Sambūrio atstovai; jei rengėjai sukvietė

net šešių laikraščių redaktorių komitetą, — turėjo jame būti

vietos bent vieno tautinio laikraščio redaktoriui.

Nenorėdami nuvertinti geros rengėjų valios ir didelių jų pastangų, turimt konstatuoti, kad gera jų valia buvo gerokai veikiamą iš šalies. O ta įtaka iš šalies, deja, nesiekė patarnauti nei šių kultūrinių įvykių tikslams nei mūsų vienybei.

Patys įvykiai, atmetus tuos neskanius trupinius, buvo vaizdi tautinio mūsų gajumo demonstracija.

NEVĖLUOKIT SU PILIETYBE

Lapkričio 6 d. įvyks Jungt. Valst. Prezidento, Kongreso ir kitų pareigūnų rinkimai. Nauji piliečiai galės šiuose rinkimuose balsuoti, jei jie pilietybę bus gavę 90 dienų prieš rinkimus.

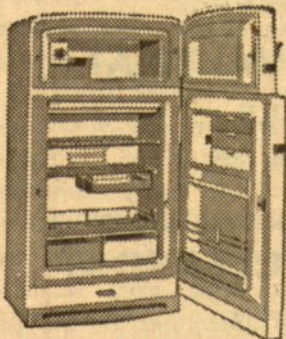

ŽIURĖK. NEMELUOJA!

SERVEL'S GASO ŠALDYTUVAS daro ledo gabaliukus automatiškai!

Kuo daugiau Jums reikia... to daugiau gaunate. Servel's Ice Server šaldytuvai sušaldo ledo gabaliukus ir įdeda į indą. Sustoja šaldis, kada indas pilnas. Pripildo kada jis tuščias. Drauge Jūs turite ir automatiškai atšaldantį šaldytuvą.

- Ištraukiamos lentynos
- Kiaušiniams vieta
- Vaisiams vieta
- Užkandžiams pasidėjimas
- Automatiškas atšaldymas
- Duryse lentynos
- Sviestui vieta
- Daržovėms vieta
- Visur patogus parankumas
- Porcelaninis atskirimas

IR TIK SERVEL GARANTUOJA DEŠIMČIAI METŲ... DVIGUBAI ILGIAU NEI KITI ŠALDYTUVAI! TYLUS VEIKIMAS. NEJUDOMOS DALYS!

Aplanykk Servel Gaso Šaldytuvų... geriausių įrengtą ir pilnai automatinį šaldytuvą, kurį galit turėti... artimiausį parduotuvę.

Mes galim patarnauti

DABAR?

Daugiau kaip pusę šimtmečio didžiausia Ohio krautuvė patarnavo daugeliui tūkstančių clevelandiečių ir šiaurės rytų Ohio žmonėms, aprūpindama juos reikalingomis prekėmis, patenkindama visus jų reikalaujamus patogumus.

Generacija po generacijos parodė pasitikėjimą May Co. Mes buvome, esame ir būsime išdidūs ir laimingi, galėdami jiems taip pat rūpestingai patarnauti ir ateityje.

Mes esame visad pasiryzę jiems patarnauti visada ir pačiomis lengviausiomis sąlygomis.

MAY CO. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS yra geros — jei ko nors reikia Jūsų namams, gal drabužių šeimai, ar mokykliniam jaunimui rūbų, ateikite pas mus — mes būsim laimingi Jums patarnauti ir išdėstyti išsimokėjamą pagal Jūsų asmenišką galimybes.

Pasitark su May Co. kredito skyriaus tarnautojais ir jie išaiškins labai gerą kredito planą, pritaikytą šeimos biudžetui. Kredito skyrius yra ketvirtam aukšte, prie Euclid.

the **MAY** company

Clevelande ir APYLINKĖSE

Skelbiamas Dramos Konkursas

DR. JONAS SANDARGAS

A. L. B. Clevelando Apylinkė skelbia konkursą dramos veiklai parašyti. Tema ir žanras paliekami rašytojui laisvai pasirinkti. Reikalaujama, kad veiklas būtų įmanomas pastatyti mūsų teatrų sąlygomis ir pajėgomis ir kad vaidybinis tekstas būtų 1½-2 val. ilgio. Trumpu laiku spaudoje bus paskelbtos smulkesnės informacijos.

Dr. A. Martus atidarė gydymo kabinetą

Dr. A. Martus, Clevelande jau gyvenęs nuo 1954 metų, šiomis dienomis atidarė gydymo kabinetą tose pačiose patalpose, kur anksčiau buvo Dr. V. Ramanauskas antrasis kabinetas — 7039 Superior Ave., telef. HE 1-1366.

Dr. A. Martus medicinos mokslus yra baigęs Lietuvoje, Vytauto Didžiojo Universitete 1941 metais. Baigęs dirbo Kaune, savam gydymo kabinete.

Karo metais atsidūręs Vokietijoje dirbo Muenchene.

I JAV atvyko 1951 metais ir 3½ metų išdirbo New Yorko ligoninėse.

Dr. A. Martus savo kabinete ligonius priima kiekvieną dieną nuo 6:30 iki 8 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 2 iki 6 val. vakaro.

Antanui Praškevičiui

ilgamečiam Dirvos skaitytojui ir bičiuliui, aktyviam Clevelando lietuvių veikėjui, birželio mėn. 22 d. suėjo 65 metai.

I redakciją atsilankęs sukaitytininkas A. Praškevičius pasakė, kad dabar jis turėsiąs daugiau atsidėti lietuviškajam darbui, nes jau išėjo ir į pensiją. Įmonėje, kur gamino dalis automobilių gamybai, išdirbo net 37 metus.

Paskutinėm savaitėm A. Praškevičius lankėsi SLA seime Detroito, Kanadoje ir Buffalo.

A. Praškevičiui, Dirvos geram bičiuliui, sulaukusiam garbingos sukakties, linkime geros sveikatos ir tokio pat aktyvumo, kokių iki šiol dirbo lietuvišką darbą.

Neringos tunto stovykla

(sks) Clevelando Neringos tunto skautės šią vasarą stovyklauš nuo liepos 21 iki rugp. 4 d. prie Round-Up ežero. Skautės stovyklai registruojasi pas tūtininkę psktn. M. Pažemėnienę, telef. UT 1-2821 arba pas psktn. A. Petukauskienę, telef. RA 1-1435. Stovyklos mokestis — \$25.00, iš kurių \$15 įmokama registruojantis.

Skaučių stovyklai vadovaus psktn. J. Gulbinienė, psktn. M. Pažemėnienė ir vr. skautė M. Leknickaitė.

Paskyrė paramą

Bendruomenės Valdyba savo posėdyje liepos mėn. 7 d. paskyrė \$100.00 paramos Clevelando skautams, \$50.00 mergaitėms ir \$50.00 berniukams.

Pranešdami Dr. D. Degesio naujojo kabineto

telefoną padarėme klaidą. Telefonas kabinete toks: UT 1-4885.

4 SEIMŲ APARTAMENTAS

East Clevelande, prie Euclid gatvės, 6 kambarių butai. Plytų garažas, individualus gaso apšildymas. Gražu gyventi, pelninga investuoti. \$4,000.00 pajamų per metus.

MORINIS BANGALAS

Naujos Parapijos rajone, prie Lake Shore Blvd. Dideli ir erdvūs kambariai, gaso apšildymas, 4 miegamieji kambariai. Kaina \$18,900.

Namus perki ar parduodi — kreipkis pas J. Nasvytį. Greitai parduosite, lengvomis sąlygomis nusipirksite.

REALM REALTY COMPANY

IV 1-9911 136 E. 200 St.

Visi atvykit į BALFo PIKNIKĄ

Š. m. liepos mėn. 22 d.

p.p. Karnėnų ūky įvyksta
**BALFo 55 skyriaus
PIKNIKAS-GEGUŽINĖ**

Programoj dalyvaus Juliaus Kazėno vadovaujama akordeonistų grupė, vyks turtinga loterija, veiks bufetas su lietuviškoms dešroms, ir t.t.

SOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS.

PRADŽIA — 2 VAL. P. P.

BALFo 55 skyrius maloniai kviečia Clevelando lietuvišką visuomenę į pikniką atsilankyti ir tuo paremti Vokietijoje vargstančius brolius.

Važiuoti Euclid iki Richmond Road (175 kelias); šiuo keliu iki p.p. Karnėnų rezidencijos — 6575 Richmond Road.

BALFo 55 Skyriaus Valdyba

Vytautas Janulaitis,

su poniu ir kitais bičiuliais, atostogų kelionėje lankėsi Clevelande. Aplankė Dirvą, Dr. Degesius ir kitus pažįstamus.

V. S. Janulaitis Chicagoje turi įsigiję "Royale Liquor Tap Room". Anksčiau kuravo Toledo, Ohio.

Motery S-ges 36 kuopos šeimyninis išvažiavimas — gegužinė

įvyks liepos mėn. 29 d. p. Blaškevičių ūkyje. Įėjimas nemokamas. Pradžia I val. p. pietų. Bus gėrimų ir valgių bufetas. Svečiai kviečiami mielai apsilankyti.

GERI NAMAI

E. 85 St., į šiaurę nuo Superior, didelis 7 k. namas. Ir dar du kamb. ir virtuvė antram aukšte. Didelis porčius, labai geram stovy.

Ansel Rd. 2 seimų, 6 ir 5 k., didelis 2x38 pėdų namas.

3 seimų, 5x5x2 k. Vienas butas laisvas. Siūlykit J. G. Oshen Realty and Insurance 1141 Ansel Rd. SW 5-4828

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikit: SK 1-2183

**PAULINA
MOZURAITIS,**
agentas

Padėka

Liet. Bendr. Clevelando Apylinkės Valdyba dėkoja visiems Ketvirtosios Lietuvių Dienos, įvykusios birželio mėn. 24 d., rėmėjams, talkininkams ir dalyviams.

Lietuvių Klubui, Dunbarui, Lesnikui, K. Karpiui ir poniai Zemaitienei už gėrimus paaugusius Lietuvių Dienai. Poniai Čepukaitienei už vadovavimą bufete; talkininkams ir aukojusiems: Gailušienei, Gatautienei, Jocienei, Lazdinienei, Navickienei, Palubinskienei, Pautienienei, Smelstorienei, Stasienei, Juozaitienei, dr. Vaitėnui. Pavyzdinčiai savo darbu prisidėjusiems Lietuvių Dienoje: Astrauskui, Blinstrubui, Gataučui, Grauziui, Grauziui, jun., Januškevičiui, Juozaičiui ir P. Vencui. Taip pat dėkoja už paramą "Dirvai", "Draugui" ir Radijo Klubui.

Tautosakos konkursas

Clevelando Apylinkės Valdyba pasakų, priežodžių, mįslių ir patarlių rinkimo konkursui paskyrė \$50.00 (I premija \$25; II \$15 ir trečioji \$10). Konkurse gali dalyvauti visi mokyklinio amžiaus vaikai. Konkursas yra bendruomenės virepirmininkės p. J. Gulbinienės žinioje.

Išnomuojami 3 kambariai

Trys dideli kambariai ir garažas trečiam aukšte, \$45.00 mėnesiui. Šaukti: EY 1-8850.

REMONTŲ DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

DOAN WINDOW SHADE & VENETIAN BLIND MFG. CO.

MANUFACTURING
AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES
LANGŲ APDENGIMAI IR
VENETIAN BLINDS
TAUPANCIOM KAINOM.

NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS MIELAI ATLIEKAMAS
10% nuolaidos su šiuo skelbimu

1187 EAST 105th ST.

RA 1-4123

DAZO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas
Kreipkitės ir gausite geriausia patarnavimą.
7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant, pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarsinkui. Tel. KE 1-0210.

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val. vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santapos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotą kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Talka pasisako rūpimais klausimais

Atsiliepdama į eilę gautų paklausimų, LNT Valdyba 1956 m. liepos 3 d. posėdyje nutarė pasiskelbti šiuos pareiškimus:

I. DEL PADETIES LIETUVOJE

1. Gandai apie „satelitinį statusą“

Tariama nepriklausomybė iš šios Kremliaus malonės, panaši kaip Lenkijoje bei kitose vadinamose „liaudies respublikose“, Lietuvai nebūtų žingsnis į laisvę. Jei Kremlius savo valia tokią tariamą nepriklausomybę Lietuvai primetų, tai tik pasitikėdamas, kad tuo būdu kelias į tikrą laisvę Lietuvai būtų dar kiekiau uždarintas. Bet nėra duomenų, kad Kremlius rengtųsi keisti esamą Lietuvos okupacijos formą.

2. Poznanės sukilimas ir gandai apie neramumus Lietuvoje

Herojiškas lenkų rezistencinės valios išsiveržimas Poznanės bus buvęs vienas iš sėkmingiausių propagandine prasme, nes įvyko daugelio vakariečių liudininkų akyse. Tačiau kaina, kurią lenkų rezistentams teko ir dar teks už tai mokėti, yra tragiškai augšta. Trumpas, bet šiurpių gyvybių reikalavęs poznaniečių sukilimas mums, ypač primena dar tragiškesnę, apie 30,000 gyvybių paėmusią keleriu metų kovą prieš tą patį okupantą Lietuvą, tik vykusią be laisvo pasaulio liudininkų ir nepasiekusią pelyno atpildo. Susirūpinę sekame pasaulio spaudoje nuaidėjusį gaudą, anot kurio ir Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje, maždaug tuo pačiu laiku kaip ir Poznanėje, kilę panašūs neramumai. Neabejodami, kad esamos aplinkybės tokių žygių pasekos tegali būti tragiškos, su palengvėjimu jausmu patiriame, kad tie gandai apie Lietuvą bei jos kaimynus šiuo atveju esą nepagrįsti.

Dalinis teroro varžytų atleidimas neišvengiamai sukelia pagundą pasireikšti narsiesiems. Tai yra spąstai, kuriuos lengvai gali patekti kiekvienas rezistentas — laisvės kovotojas, kurio narsumas bei vėrėjimas į laisvę pralenkia kantrybę ir išmintingą atsargumą. Poznanės įvykių pasekos bus vienas iš ryškiausių pavyzdžių, kaip tokie spąstai veikia. Teneatsirandis laisvam pasauliui nei vieno lietuvių, kuris, susižavėjęs heroine tokių žygių puse, ap sunkintų savo sąžinę, kaip nors paskatinęs tautiečius patekti į tuos spąstus.

3. Krizė komunistų partijoje

Atrodo neabejotina, kad šiuo metu vyksta gili krizė Rusijos komunistų partijoje. Tai yra vienas iš didžiausių pavojų Kremliaus valdovams. Tai stiprina pamatą tikėjimui, kad ir tuo būdu galėtų atsiklaidyti pavergtiesiems kelias į laisvę. Kremlui gali pasiekti užsiūti instancijos siūles, gali pasiekti užgniauzti jam pavojingą krizę, jeigu niekas nesukliudys jam savaip iškreipti bei nuslėpti tiesą valdomųjų ir pagalininkų akyse. Todėl tikra, ryškiai ir įtikinamai išdėstyta tiesa turi pasiekti pavergtąsias tautas, o ypač komunistų partijos pareigūnus pavergtuose kraštuose ir pačioje Rusijoje. Visu, kas rūpinasi Lietuvos laisve, uždavins yra — panaudoti priei-

namus įtakos kelius, kad ta tiesa tinkamai ir energingai būtų skleidžiama už geležinės uždangos, ir kad jos skleidimas būtų stipriau negu ligi šiol nukreiptas į Lietuvą, ypatingą dėmesį atkreipiant į Kremliaus bendradarbius Lietuvoje.

4. Jaunimo perkeldinimas

Jau treji metai iš eilės po apie du tūkstančius ar daugiau Lietuvos jaunuolių negrįžtamai išsiunčiami į darbus tolimuose Sibiro kraštuose. Apie pusantro tūkstančio studentų ir šiaip jaunimo šiais metais atostogų vietoj siunčiami į Kazachstaną derliaus nuimti, nors Lietuvos laukuose nepaprastai trūksta darbo rankų. Niekas, išskyrus slapto raumenų sąskaitybės įstaigas, nežino, kiek Lietuvos jaunuolių negali grįžti namo atlikę karinę prievolę okupantų kariuomenėje. Ir mokslą baigusiujų didelė dalis turi vykti dirbti į svetimus kraštus, iš kurių grįžimo galimybės daugiau negu abejotinos.

Lietuvos jaunimas tuo būdu verčiamas įstrigti įvairiose „naujosios tėvynės“, kurti tenai mišrias šeimas, pamesti ryšius su gimtuoju kraštu. Tiesa, ta pačia proga išvyks iš Lietuvos nemaža ir atėjūnų, bet jie pakeičiami naujais. Kai Lietuvos jaunimas siunčiamas už Irtysio į Pavlodarą aliuminijaus fabriko statyti ar dirbti Irkutsko srityje prie Bratsko elektrinės, į Kauno elektrinės statybą renkasi rusai iš visų Rusijos kampų. Kai Kremlius skelbia duodąs Lietuvai daugiau savivaldos, perduodamas Vilniuje veikiančioms ministerijoms valdyti Lietuvos žmonių seniai sukurtus cukraus bei mėsos produktų fabrikus, tai ligi šiol tuos fabrikus iš Maskvos valdė pareigūnai rusai vyksta į Lietuvą jų iš arčiau valdyti.

Ši sistemingas jaunųjų jėgų siurbimas, sujungtas su nuolatinė svetimo elemento infiltracija į Lietuvą yra net klastingesnis tautos žudymo būdas, negu Stalino laikais vykdytieji masiniai išvežimai. Negalėdami to sustabdyti, turime bent laisvojo pasaulio dėmesį į tai atkreipti. Esame patenkinamai išgarsinę masinių išvežimų baisumą. Dabar yra uždavins išaiškinti pasauliui, ką iš tikrųjų reiškia jaunimo išblaškymas po Sibiro plotus.

Tik, nušviesdami tą pavojų, neskubėkime išblaškomo jaunimo skelbti žuvusiu Lietuvai. Pasitikėkime, kad ir po apsiniaukusių Tėvynės dangumi augusio jaunimo širdyse lietuviškas susipratimas gali tesėti ilgiau už siautėjantį, bet ir brąskantį komunizmo viešpatavimą.

II. DEL UZSIENINIS VEIKLOS

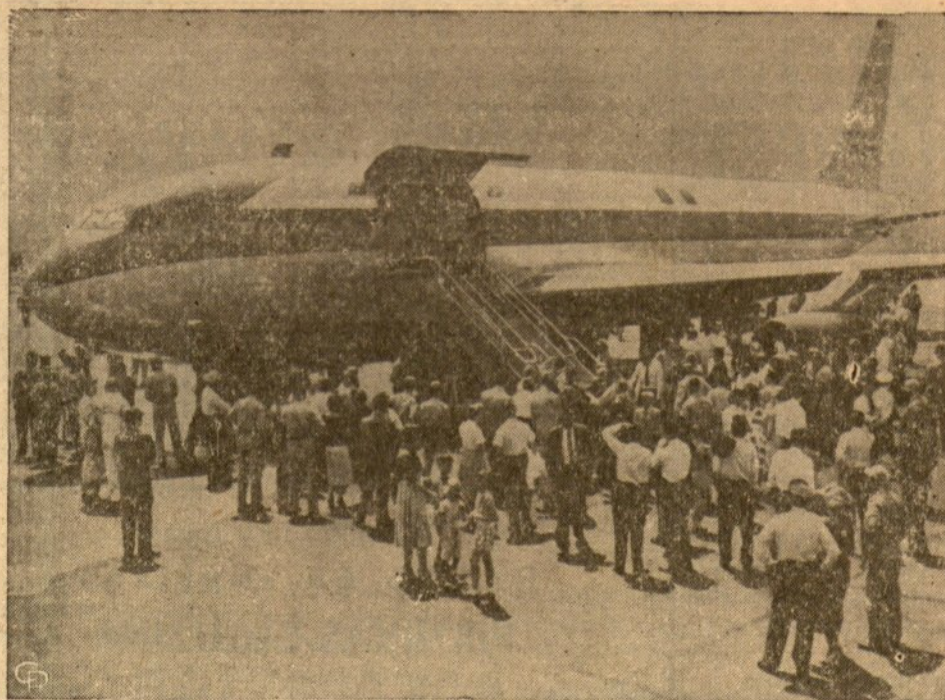
1. Iš Vliko pasitraukusių grįžimo klausimas

Iš Vliko pasitraukusių grupės Vliko Pirmininkas pranešė trumpą Vliko statuto pakeitimo ištrauką, anot kurios, savo noru pasitraukusių grupės galinčios grįžti vien tik pareikšdamos tai raštu Vliko Pirmininkui. Atitinkamą LNT dalyvaujančių grupių atstovai painformavo apie tai LNT Valdybą, kuri tuo reikalu pareiškia:

(a) Lietuvos Atgimimo Sąjūdis ir Lietuvos Rezistencinė Santarvė yra nemažiau kvalifikuoti dalyvauti bendroje veikloje, kaip ir buvusios ar tebesančios Vliko grupės. Skirtingų sąlygų siūlymas pabrėžia tą patį grupių skirtumą į geresnes ir blogesnes, kuris jau sukludė pilną visuomenės susijungimą viename organe ir privertė pasitraukti iš Vliko grupės, nuosirdžiai palaikančias konsolidacijos idėją. Tolesnis to skirstymo pabrėžimas yra visuomenės skaldymo palaikymas, o ne žingsnis į jos vienijimą.

(b) Svarstydami kalbamąjį Vliko statuto pakeitimą, Vliko vadovaujančių grupių atstovai, jų tarpe net Vliko prezidiumo nariai, brutaliai užspūlė LNT dalyvaujančias grupes, apibūdino jas kaip antidemokratinės-fašistinės ir net įtarė jas turinčias užsimojimų įsibrauti į bendrą darbą nebent tik „su bomba“.

LNT nemato reikalo teisintis prieš tokias šmeižiamas turinio insinucijas, tik laiko jas dar vienu liudijimu, kad Vliko tribūna tebeinaudojama visuomenės nesantaikai kurstyti. Insinucijos, nukreiptos prieš LNT susitelkusią visuomenės dalį, ir trijų Vliko vadovybėje dalyvaujančių grupių formalus pasipriešinimas kalbamam Vliko nutarimui pasitraukusių grįžimo reikalui, tą nutarimą paverčia nenuosirdžiu ir prasmės neturinčiu posakiu.

Sprausminis transporto lėktuvas Boeing 707 pirną kartą nusileidžia Los Angeles aerodrome.

(c) Nuosirdžiai vieningas Lietuvos laisvės kovos organas, kurio reikalingumą LNT neabejojama pripažįsta, esamos aplinkybės galėtų būti sudarytas tik visų toje veikloje besireiškiančių pajėgų sutarimu, jeigu juo būtų sutikta pašalinti iš bendrosios veiklos joje išryškėjusias visuomenės skaldymo priežastis. Vliko nusistatymus lemiantieji atmeta pačią tokio sutarimo mintį. Pareiškimai, jog Vlikas turėtų patvirtinti, koks buvęs, o taip pat ir perredaguotasis Vliko statusas drauge su eile pastarųjų jo nutarimų patvirtina, kad Vliko vardu tęsiamoji veikla ir toliau pasilieka prisirišusi prie visuomenės bei pačią laisvės kovą skaldančių pagrindų. Dėl to visą lietuvių visuomenę jungiančio organo sudarymo galimybės tuo tarpu pasilieka užblokuotos.

2. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos į Vliką priėmimas

LNT dalyvaujančios grupės visada pripažino VKLS ne menkiau kvalifikuotą už kitas grupes dalyvauti bendrame Lietuvos laisvės organe, LTS ir LLKS atstovai, kol dalyvavo Vlike ir dar tikėjosi, kad Vlikas gal ir galės pagaliau tapti visų lietuviškų politinių susigrupavimų bendru organu, nėra praleidę nei vienos progos priminti bei paremti VKLS pageidavimą formaliai ir iš esmės įsijungti į Vliką, tačiau jiems teko visada susidurti su šiuo metu Vlike pasilikusiu grupių abejingumu arba kategorišku prieštaravimu. Įvykusį Vlike nusistatymo perversmą šiuo klausimu LNT vertina kaip pavėluotą, nes yra išnykusios tos perspektyvos, kurios dar buvo tada, kai VKLS pareiškė savo norą dalyvauti Vlike. Tačiau VKLS pačiai priklausė spręsti, kiek šis nusistatymo Vlike perversmas ją dabar patenkina.

3. Bendradarbiavimas su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba

LNT neįsivaikina jokių kliūčių ar keblumų bendradarbiavime su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba

visumoje ar su paskirais jos pareigūnais. Tai yra įrodymas, kad bendradarbiavimui reikia ne derybų, ne sutarčių, o visų pirma geros valios.

LNT pastebi, kad Vlike vadovaujančių grupių spauda iki kraštutinumo išplėtė akciją Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnams savo tarpe sukiršinti. Tomis pačiomis intencijomis perimti ir atitinkamų grupių veikėjų pareiškimai iš Vliko tribūnos, kalbant to bendradarbiavimo klausimu. LNT netiki, kad toki turėtų būti siekimo bendradarbiauti ženklai, ir nesistebi, kad Vlike nerandama kelio į bendradarbiavimą.

Diskreditavimo ir kiršinimo akcija tikslo nepasiekė. LNT sveikina ypatingai stiprų tai akcijai priešingų nuotakų pasireiškimą Jungtinių Valstybių lietuvių visuomenėje Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnams, veikdami pavyzdžio vieningumo ir solidarumo dvasioje, turi ryšį su plačiais visuomenės sluogsniais. Apgailestaudama tam tikrų sluogsnų skatinamą to ryšio ardymą, LNT reiškia viltį, kad tas ardymas, vienas iš nemaloniausių Lietuvos nepriklausomybės kovos stabdžių, baigsis ja mderamu nepasisekimu.

Šveicarų laikraščiuose

Žinomas šveicarų dienraštis „Basler Nachrichten“, kurį ypatingai skaito intelektualiniai sluoksniai, birželio 19 d. paskelbė vedamąjį straipsnį, kurio didžioji dalis pašvęsta Lietuvos diplomatijos šefo ministerio S. Lozoraičio kelionei į Ameriką. Laikraštis pradžioje išsitaria taip: „Amerikos lietuvių tikisi ne mažiau karštai ir ne mažiau tvirtai, kaip Europoje gyvenantieji jų tautiečiai, kad viena diena tikrai ateis išsilaivėjimas jų tėvynei iš bolševikinės diktatūros“. Toliau laikraštis iškelia, kad Amerikos lietuvių sudaro stiprų vienatę, su kuriuo skaitosi Amerikos vyriausybė. Laikraštis plačiai sustoja ties ministerio Lozoraičio pareiškimu New Yorke, pagal kurį Lietuvos klausimas yra neatskiriamai susijęs su Centro ir Rytų Europos valstybių likimu.

„Basler Nachrichten“ nuo savęs priduria, kad tokius pat reikalavimus iškėlė Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris. Tie pareiškimai palietė liemiamą vakarų politikos klausimą. Taria moji sovietų „naujoji politika“ tol yra tuščias dalykas, kol nesusiteikiama laisvės žmonėms ir tautoms. Laikraštis savo straipsnį baigia šia išvada: „Vakarų pasauliui lemiama reikšmės turi ta aplinkybė, kad reikalavimas grąžinti laisvę ir nepriklausomybę Centro ir Rytų Europos valstybėms būtų laikomas pirmuoju ir svarbiausiuoju tarptautinės politikos principu derybose su Sovietų Sąjunga ir kad to principo būtų kietai laikomasi, kal jis nebus visiškai išpildytas“.

Birželio įvykius šveicarų spauda nepaprastai plačiai paminėjo. Apie Lietuvių Bendruomenės šveicarijoje surengtą kartu su latviais ir estais minėjimą Čiurlionio paskelbė šveicarų telegramų agentūra. Šį pranešimą įsidedo visa šveicarų spauda. Visa eilė laikraščių įsidedo savo korespondentų aprašymus apie deportacijų minėjimą. Taip pat apie maldininkų atvykimą iš Vokietijos plačiai rašė ypač katalikų spauda. Maldininkai buvo parodyti ir televizijos programoje.

Saulys, Vasario 16 akto signataras, gyvenęs Lugano, ir pasiuntinys patarėjas Dr. A. Gerutis.

Jaunos studentės žodis

LIETUVIŲ SĄSKRYDŽIUI WASHINGTONE PRAEJUS

Nevienas iš mūsų prisiskaitėme daugelio gudrių žmonių straipsnių, liečiančių tą sąskrydį. Rašė tėvai, motinos, visuomenės veikėjai, grupių atstovai.

Leiskite ir man, pirmojo kurso studentei pareikšti savo ir savo amžiaus draugų nuomonę tuo klausimu.

Turiu pasakyti, kad ne kartą buvo griaudu ir labai griaudu skaityti kai kurių asmenų pasakymus dėl to sąskrydžio. Kai visur kalbama apie vienybę, Lietuvos išlaisvinimo reikalus, darbai to visai neparodė. Reikia tik-tai džiaugtis, kad L. T. Sąjunga suruošė tą šventę. Ar įsivaizduojame, kiek tai buvo darbo, vargo ir rūpesčio? Jie padarė tai vieni, kai turėjome padaryti mes visi. Stebimosi, kaip galėjo kilti kam nors mintis, kad tokio didelio žygio, kuris yra daromas mūsų Tautos labui, nereikia remti. Tai nusikaltimas prieš Tėvynę, prieš savo tėvus, brolius, gimines Sibire ir Lietuvoje vargstančius, prieš žuvusius partizanus... Kiekvieno susipratusio lietuvių buvo šventa pareiga toki sąskrydį remti.

Argi dar mūsų Tėvynės nelaimė ir mūsų artimųjų vargas Sibire neišmokė mus artimo meilės, gerbimo kito žmogaus pastangų ir įsitikinimų? Skaudu man, kad kaikiurių grupių žmonės parodė tiek šaltumo, reikalo nesupratimo.

Garbė Lietuvių Tautinei Sąjungai! Garbė jaunimo peticijos iniciatoriui Santarai! Garbė lietuviškajam jaunimui, kuris nevistiek tą sąskrydį rėmė ir gaužiūrint savo grupių direktvyvų, siai dalyvavo!

V. Kiaunytė, Waterbury

GERIAUSI IDAINAVIMAI

BR. BUDRIŪNO KVARTETO

TRYŠ PLOKŠTELES:

1. Žvakė ir plaštakė; Valsas
2. Vežė mane iš namų; Klumpės
3. O dalelė; Į kovą; Gyvenimo aidu

KIEKVIENA PO \$1.50

VINCES JONUŠKAITES

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Kur prapūlė tas keelis; Viešpaties pasaulis; Oj ant kalno; Mėlyni varpeliai; Plaukia antelė; Pasakykit; Aš per naktį; Ešk karvute; Oj kas sodai; Ar atminsi; Anoj pusėj marelį; Už augstųjų kalvėlių; Spragilų daina; Mano gimtinė.

KAINA \$8.00

CHICAGOS VYRŲ CHORO

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Per naktelę šokau; Ant marių; Tušti palkietėji namai; Draugai, pakelkime taures; Tėviškes vakarai; Jau žirgelis pabalnotas; Naktis graži; Valiok dalgeli; Op, op, Nemunėli; Jau pravertos dvario stonios.

KAINA \$8.00

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

15 dainų: Tėve mūsų; Lopšinė; Linelius ročiau; Ar aš ne vyšnelė; Eikime mudu abudu; Sėjau rūtą; Tykia, tykia Nemunėlis teka; Op, op, kas ten, Nemunėli; Palankėj; Pie-menėlių daina; Anoj pusėj Nemuno; Kalvelis; Skamba, skamba kankliai; Augo kieme klevėlis; Kas bernelio sumjalyta.

KAINA \$10.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKŠTELES

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

DIRVA

1272 E. 71 ST.
CLEVELAND 3, OHIO

Hirošimos aštuonios mergaitės, kurios JAV buvo išgydytos nuo baisių veido sužalojimų, grįžusios į Japoniją jau spėjo atšvęsti vienos iš jų vestuves. Septynios dar laukia panašių iškilimų.